

«Արմեն-Համիկ եղբայրներ» ՀԶ ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

2023թ. դեկտեմբերի 31

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	1
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն.....	5
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	9
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	12

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Արմեն-Համիկ եղբայրներ» համատեղ ձեռնարկություն սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության մասնակիցներին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Արմեն-Համիկ եղբայրներ» համատեղ ձեռնարկություն սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության [(այսուհետ՝ Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում «Արմեն-Համիկ եղբայրներ» համատեղ ձեռնարկություն սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության ֆինանսական վիճակը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտների (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է մեր հաշվետվության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը [համախմբված] ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» հատվածում: Մենք անկախ ենք Կազմակերպությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների՝ մեր աուդիտի համար կիրառելի վարքագծի պահանջների, և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն նշված պահանջների և ՀԷՄՍԽ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Crowe and Asatryans LLC
“Dom Moskvyy” Business Center,
7, Argishti str., 1st floor,
Yerevan, 0015, Armenia
T. +(374) 60 53 23 23
+(374) 99 54 33 88
E-mail: general@crowe.am
general@asatryans.com
www.crowe.com
www.asatryans.com

Քրոու Ընդ Ասատրյանս ՍՊԸ
“Դոմ Մոսկվի” Բիզնես Կենտրոն,
Արգիշտի փող., 7, 1-ին հարկ,
ք. Երևան, 0015, ՀՀ
Հ. +(374) 60 53 23 23
+(374) 99 54 33 88
E-mail: general@crowe.am
general@asatryans.com
www.crowe.com
www.asatryans.com

Այլ տեղեկատվություն [կամ այլ վերնագիր, օրինակ՝ Ֆինանսական հաշվետվություններից բացի այլ տեղեկատվություն և Աուդիտորի եզրակացությունը]

[Տեղեկատվություն համաձայն ԱՄՄ 720-ով (վերանայված) պահանջվող տեղեկատվության – տես ԱՄՄ 720-ի (վերանայված) Հավելված 2-ի Յուրադրական օրինակ 1-ը:]

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ) համապատասխան սույն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը ղեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար :

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Կազմակերպությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ էլ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել աուդիտորական եզրակացություն, որը ներառում է մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը ամենաբարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներից համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական թերահավատություն: Ի լրումն՝

- Բացահայտում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում առկա էական խեղաթյուրումների ռիսկը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավականաչափ և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր

բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ, կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:

- Ձեռք ենք բերում աուդիտին առնչվող ներքին հսկողության համակարգի մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու , և ոչ թե Կազմակերպության ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների և առնչվող բացահայտումների հիմնավորվածությունը:
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման արձնդատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք , թե արդյեք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է էական կասկած առաջացնել Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողության նկատմամբ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա պարտավոր ենք աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդպիսի բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևավորել մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Կազմակերպությանը դադարեցնել գործունեության անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողության համակարգին վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Մենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հայտարարություն, ըստ որի՝ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ վարքագծի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և, որտեղ կիրառելի է, նախագգուշական միջոցառումների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդված հարցերից մենք որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում, և, հետևաբար, հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Այս հարցերը նկարագրում ենք աուդիտի եզրակացությունում, եթե օրենսդրությամբ կամ իրավական ակտերով չի արգելվում տվյալ հարցի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում, որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորի եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ

կապված բացասական հետևանքները ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Այս աուդիտի առաջադրանքի պատասխանատուն Ալբերտ Ասատրյանն է:

24 հունիսի 2023թ.

Ալբերտ Ասատրյան

Տնօրեն-բաժնետեր,
առաջադրանքի ղեկավար

Քրոու ընդ Ասատրյանս ՍՊԸ

ք. Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
	Ծնթ.		
Հասույթ	6	11,570,930	1,456,8904
Վաճառքի ինքնարժեք	7	10,552,273	1,358,1630
Համախառն շահույթ		1,018,657	987,274
Այլ եկամուտ	8	110,629	833,725
Իրացման ծախսեր	9	68,016	77,489
Վարչական ծախսեր	10	519,470	479,494
Այլ ծախսեր	11	227,096	590,545
Գործառնական գործունեությունից շահույթ/(վնաս)		314,704	673,471
Ֆինանսական ծախսեր		123,920	245,957
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկերը		190,784	427,514
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	18	956	1,687
Տարվա շահույթ/(վնաս)		189,828	425,827

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են Ընկերության ղեկավարության կողմից (ամսաթիվ)

[Մարտիկ Անդրասյան]
 Գործադիր տնօրեն

[Վահան Ավագյան]
 Ֆինանսական տնօրեն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող [Էջ]-ից մինչև [Էջ]-ով էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	Ծնթ.		
Ակտիվներ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	15	397,595	572,729
Այլ ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ		200	200
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ		62,083	17,083
		459,878	590,012
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	16	2,852,024	3,474,207
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	17	9,818,393	10,779,080
Ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	18	720,000	-
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	19	72,180	182,920
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	20	50,916	35,655
		13,513,513	14,471,862
Ընդամենը ակտիվներ		13,973,391	15,061,874
<i>Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ</i>			
<i>Կապիտալ և պահուստներ</i>			
Բաժնետիրական կապիտալ	21	132,400	132,400
Սեփական կապիտալի այլ տարրեր		31,731	-
Պահուստային կապիտալ		83,228	83,228
Կուտակված շահույթ		(138,393)	(328,221)
		108,966	(112,593)
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ	22	639,745	879,720
		639,745	879,720
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ	22	12,980,229	13,685,978
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	23	244,451	608,769
		13,224,680	14,294,747
Ընդամենը պարտավորություններ		13,864,425	15,174,467
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		13,973,391	15,061,874

Ֆինանսական վիճակի մասին [համախմբված] հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս [համախմբված] ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող [Էջ]-ից մինչև [Էջ]-ոտ Էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Բաժնե-տիրակա-ն (Կանոնա-դրական) կապիտա-լ	Պահուս-տային կապիտալ	Սեփական կապիտալի այլ տարրեր	Կուտակված շահույթ/(վնաս)	Ընդամենը
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	132,400	101,000	-	(653,551)	(420,151)
Տարվա շահույթ/(վնաս)	-	-	-	425,827	425,827
Շահաբաժիններ	-	(17,772)	-	(100,497)	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	132,400	83,228	-	(328,22)	(112,593)
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ արդյունք	-	-	31,731	-	-
Տարվա շահույթ/(վնաս)	-	-	-	189,828	-
Շահաբաժիններ	-	-	-	-	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	132,400	83,228	31,731	(138,393)	-

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող [Էջ]-ից մինչև [Էջ]-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդ	182,920	429,835
Իրացումից մուտքեր	14,831,279	14,574,313
Գործառնական այլ գործունեությունից մուտքեր	293,026	159,958
Նյութերի, ապրանքների ձեռք բերման գծով ելքեր	10,854,927	12,161,033
Աշխատանքների կատարման ծառայությունների մատուցման գծով	345,963	345,358
Վճարումներ աշխատակիցներին	227,364	217,990
Վճարումներ բյուջե	1,852,133	2,910,839
Այլ վճարումներ	31,385	-
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր	13,311,772	15,635,220
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերումից ելքեր	43,223	9,039
Ֆինանսական գործունեությունից ելքեր	709,870	-
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր	753,093	9,039
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ստացված վարկերից և փոխառություններից մուտքեր	2,646,963	6,311,655
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցներ մուտքեր	-	6,311,655
Ստացված վարկերի և փոխառությունների մարումից ելքեր	3,482,977	5,402,670
Վճարված շահաբաժիններ, տոկոսներ, այլ ելքեր	119,160	245,912
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	3,602,137	5,648,582
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	104,266	(246,915)
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(32,086)	-
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	72,180	182,920

Գրանական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս [համախմբված] ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող [էջ]-ից մինչև [էջ]-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

[Ընկերության անունը] ([Խումբ/Ընկերություն]) .....

[Հիմնական գործունեությունը]

[Գրանցման վայրը]

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից: Նախկինում ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հայաստանի Հանրապետության Հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների (ՀՀՀՀՍ) համաձայն: ՀՀՀՀՍ-ից անցումը ՖՀՄՍ-ին ներկայացված է ծանոթագրություն [համար]-ում:

Ներկայումս ՖՀՄՍ չեն պարունակում հաշվապահական հաշվառման վարման և ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման վերաբերյալ հատուկ ուղեցույցներ՝ շահույթ չհետապնդող և ոչ կառավարական կազմակերպությունների համար: Եթե ՖՀՄՍ չի տալիս ուղղություն շահույթ չհետապնդող ոլորտի կազմակերպություններին հատուկ գործարքների հաշվառման վերաբերյալ, ապա հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը պետք է հիմնվի ՖՀՄՍ ընդհանուր սկզբունքների վրա՝ համաձայն Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) «Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ներկայացման հիմքերի»:

2.2 Ծանաչման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա գեղչված արժեքով [կամ իրական արժեքով]/[փոխել՝ ըստ անհրաժեշտության] և [որոշ] հիմնական միջոցների, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է գործառնական ֆունկցիոնալ արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն [թիվ]-ում:

2.5 Նոր և փոփոխված ՖՀՄՍ ստանդարտներ, որոնք ուժի մեջ են մտնում ընթացիկ տարվա համար

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ ընկերությունն առաջին անգամ կիրառել է որոշակի ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը թողարկվել է, բայց դեռ ուժի մեջ չի մտել:

ՖՀՄՍ հիմնադրամի կողմից ավարտված ծրագրեր	Նշված ամսաթվից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար	Կիրառելիությունը
ՖՀՄՍ 17. «Ապահովագրության սլայդանագրեր»	1 Հունվարի, 2023թ.	Ընդունված
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և ՖՀՄՍ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2 (Էականության որոշման դատողությունների իրականացում) – Հաշվապահական քաղաքականության բացահայտումներ	1 Հունվարի, 2023թ.	Ընդունված
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում. «Շահութահարկեր» Առանձին գործարքից բխող ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված հետաձգված հարկեր	1 Հունվարի, 2023թ.	Ընդունված
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում. «Շահութահարկեր» Միջազգային հարկային բարեփոխումներ. Սյուն երկու մոդելի կանոններ	23 Մայիսի, 2023թ.	Ընդունված

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8-ում. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ»՝ Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում	1 Հունվարի, 2023թ.	Ընդունված
---	--------------------	-----------

ՖՀՄՍ 17. «Ապահովագրության պայմանագրեր»

Ընկերությունը ընթացիկ տարում առաջին անգամ ընդունել է ՖՀՄՍ 17-ը և հարակից փոփոխությունները: ՖՀՄՍ 17-ը սահմանում է ապահովագրական պայմանագրերի ճանաչման, չափման, ներկայացման և բացահայտման սկզբունքները և փոխարինում է ՖՀՄՍ 4 Ապահովագրության Պայմանագրեր ստանդարտին:

ՖՀՄՍ 17-ը տալիս է ընդհանուր մոդել (որը փոփոխված է ուղղակի մասնակցության հատկանիշներով ապահովագրության պայմանագրերի համար), որը նկարագրված է որպես փոփոխական վճարի մոտեցում: Ընդհանուր մոդելը պարզեցվում է, եթե որոշակի չափանիշները բավարարվում են՝ չափելով մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորությունը՝ կիրառելով ապահովագրական վճարների բաշխման մոտեցումը:

Ընդհանուր մոդելը օգտագործում է ընթացիկ ենթադրություններ ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գումարը, ժամկետները և անորոշությունը գնահատելու համար, և այն հստակորեն չափում է այդ անորոշության արժեքը: Այն հաշվի է առնում շուկայական տոկոսադրույքները և ապահովագրիչների օպցիոնների ու երաշխավորությունների ազդեցությունը:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և ՖՀՄՍ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2 (Էականության որոշման դատողությունների իրականացում) – Հաշվապահական քաղաքականության բացահայտումներ

Ընկերությունը ընթացիկ տարում առաջին անգամ ընդունել է ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունները: Փոփոխությունները փոխում են ՀՀՄՍ 1-ի պահանջները՝ կապված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտման հետ: Փոփոխությունները փոխարինում են .նշանակալի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունն տերմինի բոլոր կիրառումները .հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական տեղեկատվությունն տերմինով: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվությունը էական է, եթե, երբ դիտարկվում է կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված այլ տեղեկատվության հետ միասին, ողջամտորեն ակնկալվում է, որ այն կազմի ընդհանուր նպատակի ֆինանսական հաշվետվությունների հիմնական օգտագործողների կողմից այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացված որոշումների վրա:

ՀՀՄՍ 1-ի օժանդակ պարագրաֆները նույնպես փոփոխվել են՝ պարզաբանելու համար, որ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվությունը, որը վերաբերում է ոչ էական գործարքներին, այլ իրադարձություններին կամ պայմաններին, էական չէ և բացահայտման կարիք չունի: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվությունը կարող է էական լինել պայմանավորված գործարքների, այլ իրադարձությունների կամ պայմանների բնույթով, նույնիսկ եթե գումարները էական չեն: Այնուամենայնիվ, հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ էական գործարքներին, այլ իրադարձություններին կամ պայմաններին վերաբերող ոչ բոլոր տեղեկություններն են ինքնին էական:

ՀՀՄՍԽ-ն նաև մշակել է ուղեցույցներ և օրինակներ՝ ՖՀՄՍ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2-ում նկարագրված «չորս քայլ էականության գործընթացի» կիրառումը բացատրելու և ցուցադրելու համար:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում. «Շահութահարկեր»՝ Առանձին գործարքից բխող ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված հետաձգված հարկեր

Ընկերությունը ընթացիկ տարում առաջին անգամ ընդունել է ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխությունները: Փոփոխությունները նախատեսում են ևս մեկ բացառություն սկզբնական ճանաչման ազատումից: Ըստ փոփոխությունների, կազմակերպությունը չի կիրառում սկզբնական ճանաչումից ազատումը այն գործարքների համար, որոնք առաջացնում են հավասար հարկվող և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ:

Կախված կիրառելի հարկային օրենսդրությունից, հարկվող և նվազեցվող հավասար ժամանակավոր տարբերություններ կարող են առաջանալ ակտիվի և պարտավորության սկզբնական ճանաչման ժամանակ մի գործարքում, որը բիզնեսի միավորում չէ և չի ազդում ոչ հաշվապահական, ոչ հարկվող շահույթի վրա: Օրինակ, դա կարող է առաջանալ վարձակալության գծով պարտավորության և համապատասխան օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի ճանաչման ժամանակ՝ կիրառելով ՖՀՄՍ 16-ը վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ:

ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխություններից հետո կազմակերպությունից պահանջվում է ճանաչել համապատասխան հետաձգված հարկային ակտիվը և պարտավորությունը, ընդ որում ցանկացած հետաձգված հարկային ակտիվի ճանաչումը ենթակա է ՀՀՄՍ 12-ի փոխհատուցելիության չափանիշներին:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում. «Շահութահարկեր»՝ Միջազգային հարկային բարեփոխումներ. Սյուն երկու մոդելի կանոններ

Ընկերությունը ընթացիկ տարում առաջին անգամ ընդունել է ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխությունները: ՖՀՄՍ Խորհուրդը փոխում է ՀՀՄՍ 12-ի շրջանակը՝ պազաբանելու համար, որ ստանդարտը կիրառելի է շահութահարկի համար, որը բխում է հարկային օերնսդրությունից, որն ընդունվել կամ ըստ էության ընդունվել է ՏՀԶԿ-ի կողմից հրապարակված Սյուն երկու մոդելի կանոնների իրականացման համար, ներառյալ հարկային օրենսդրությունը, որը կիրառում է այդ կանոններում նկարագրված որակավորված նվազագույն տեղական լրացուցիչ հարկերը:

Փոփոխությունները ժամանակավոր բացառություն են մտցնում ՀՀՄՍ 12-ի հետաձգված հարկերի հաշվառման պահանջների մեջ, այնպես որ կազմակերպությունը կարող է չճանաչել և չբացահայտել Սյուն երկու շահութահարկի հետ կապված հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8-ում. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ»՝ Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում

Փոփոխությունները փոխարինում են հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխության սահմանումը հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանմամբ: Ըստ նոր սահմանման, հաշվապահական հաշվառման գնահատումները, ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված դրամական գումարներ են, որոնք ենթակա են չափման անորոշությաների:

Նոր և վերանայված ՖՀՄՍ ստանդարտներ, որոնք հրապարակված են, բայց դեռևս ուժի մեջ չեն մտել

Մույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությա Ընկերությունը չի կիրառել հետևյալ նոր և վերանայված ՖՀՄՍ ստանդարտները, որոնք թողարկվել են, բայց դեռ ուժի մեջ չեն□

ՖՀՄՍ հիմնադրամի կողմից ավարտված ծրագրեր	Նշված ամսաթվից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար	Կիրառելիությունը
Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 10-ում. «Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ» և ՀՀՄՍ 28. «Ներդրումներ ասոցիացված և դուստր ընկերություններում» - Ներդրողի և նրա ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև սկսվելու վաճառք կամ ներդրում	Դեռևս չի սահմանվել ՖՀՄՍ Խորհրդի կողմից	-
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» Պարտավորությունների դասակարգումը ընթացիկի և ոչ ընթացիկի	1 Հունվարի, 2024թ.	Հետընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» Կովենանտներով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	1 Հունվարի, 2024թ.	Հետընթաց
Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 16-ում. «Վարձակալություն» վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքներում	1 Հունվարի, 2024թ.	Հետընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7-ում. «Հաշվետվություն դրամական հոսքերի մասին» և ՖՀՄՍ 17-ում «Ֆինանսական գործիքներ»՝ մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածություններ	1 Հունվարի, 2024թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում. «Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները»՝ Փոխանակելիության բացակայություն	1 Հունվարի, 2025թ.	Առաջընթաց

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 10-ում. «Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ» և ՀՀՄՍ 28. «Ներդրումներ ասոցիացված և դուստր ընկերություններում» - Ներդրողի և նրա ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև սկսվելու վաճառք կամ ներդրում

ՖՀՄՍ 10-ի և ՀՀՄՍ 28-ի փոփոխությունները վերաբերում են իրավիճակներին, երբ ներդրողի և նրա ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև կա սկսվելու վաճառք կամ ներդրում: Մասնավորապես, փոփոխությունները նշում են, որ դուստր կազմակերպության նկատմամբ (որը բիզնես չէ) վերահսկողության կորստից առաջացող օգուտները կամ վնասները բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկության հետ գործարքում, ճանաչվում են մայր կազմակերպության շահույթում կամ վնասում միայն այդ ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկումում չկապակցված ներդրողների բաժնեմասերի չափով: Նմանապես, ցանկացած նախկին դուստր կազմակերպությունում (որը դարձել է ասոցիացված կամ համատեղ ձեռնարկում, որը հաշվառվում է սեփական կապիտալի մեթոդով) պահպանված ներդրումների իրական արժեքով վերաչափումից առաջացած օգուտները և վնասները ճանաչվում են նախկին մայր կազմակերպության շահույթում կամ վնասում միայն նոր ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկումում չկապակցված ներդրողների բաժնեմասերի չափով:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում»՝ Պարտավորությունների դասակարգումը ընթացիկի և ոչ ընթացիկի

ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունները, որոնք հրապարակվել են 2020թ. հունվարին, ազդում են միայն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում պարտավորությունների՝ որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգման վրա, և ոչ ակտիվի, պարտավորության, եկամուտի կամ ծախսի ճանաչման գումարի կամ ժամկետի կամ դրանց մասին բացահայտված տեղեկատվության վրա:

Փոփոխությունները պարզաբանում են, որ պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ հիմնված է այն իրավունքների վրա, որոնք գոյություն ունեն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, նշում են, որ դասակարգման վրա չեն ազդում այն ակնկալիքները, թե արդյոք կազմակերպությունը կկիրառի իր՝ պարտավորության մարումը հետաձգելու իրավունքը, բացատրում են, որ իրավունքները գոյություն ունեն, եթե կովենանտները կատարված են հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, և տալիս են մարմանն սահմանումը՝ հստակեցնելով, որ մարումը վերաբերում է դրամական միջոցների, բաժնային գործիքների, այլ ակտիվների ծառայությունների փոխանցմանը կոնտրագենտին:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում»՝ կովենանտներով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ

Փոփոխությունները սահմանում են, որ միայն այն կովենանտներն են ազդում պարտավորության մարումը հաշվետու ամսաթվից հետո առնվազն տասներկու ամսով հետաձգելու իրավունքի վրա, որոնց կազմակերպությունը պետք է համապատասխանի հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին կամ դրանից առաջ (և, հետևաբար, պետք է հաշվի առնվեն պարտավորության՝ որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգման ժամանակ):

ՖՀՄՍ Խորհուրդը նաև սահմանում է, պարտավորության մարումը հաշվետու ամսաթվից հետո առնվազն տասներկու ամսով հետաձգելու իրավունքը ազդեցություն չի կրում, եթե կազմակերպությունը պարտավոր է հետևել կովենանտներին միայն հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո: Այնուամենայնիվ, եթե կազմակերպության՝ պարտավորությունների մարումը հետաձգելու իրավունքը ենթակա է կազմակերպության կողմից կովենանտների համապատասխանության հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, կազմակերպությունը բացահայտում է տեղեկատվությունը, որը ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին հնարավորություն է տալիս հասկանալ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում մարման ենթակա պարտավորությունների ռիսկը: Սա ներառում է կովենանտների մասին տեղեկատվություն (ներառյալ կովենանտների բնույթը և թե երբ կազմակերպությունը պետք է համապատասխանի դրանց), հարակից պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը և փաստերն ու հանգամանքները, եթե այդպիսիք կան, որոնք ցույց են տալիս, որ կազմակերպությունը կարող է դժվարություններ ունենալ կովենանտներին համապատասխանելու հարցում:

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 16-ում. «Վարձակալություն»՝ վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքներում

ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխությունները ավելացնում են հետագա չափման պահանջներ վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքների համար, որոնք բավարարում են ՖՀՄՍ 15-ի պահանջները՝ որպես վաճառք հաշվառվելու համար: Փոփոխությունները պահանջում են վաճառող-վարձակալից որոշել «վարձակալության վճարները» կամ վերանայված վարձակալական վճարները այնպես, որ վաճառող-վարձակալը չճանաչի օգուտ կամ վնաս, որը վերաբերում է վաճառող-վարձակալի կողմից պահպանված օգտագործման իրավունքին, մեկնարկի ամսաթվից հետո:

Փոփոխությունները չեն ազդում վաճառող-վարձակալի կողմից ճանաչված շահույթի կամ վնասի վրա՝ կապված վարձակալության մասնակի կամ լրիվ դադարեցման հետ: Առանց այս նոր պահանջների, վաճառող-վարձակալը կարող էր ճանաչել օգուտ իր պահպանված օգտագործման իրավունքից վարձակալության պարտավորության վերաչափման

պատճառով (օրինակ՝ վարձակալության փոփոխության կամ վարձակալության ժամկետի փոփոխության հետևանքով) կիրառելով ՖՀՄՍ 16-ի ընդհանուր պահանջները: Սա կարող էր հատկապես լինել հետադարձ վարձակալության դեպքում, որը ներառում է վարձակալության փոփոխական վճարներ, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից:

Որպես փոփոխությունների մաս, ՖՀՄՍ Խորհուրդը փոփոխել է ՖՀՄՍ 16-ի ցուցադրական օրինակը և ավելացրել է նոր օրինակ՝ ցուցադրելու օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի և վարձակալության պարտավորության հետագա չափումը վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքում՝ փոփոխական վարձակալության վճարներով, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից: Ցուցադրական օրինակները նաև պարզաբանում են, որ պարտավորությունը, որն առաջանում է վաճառք և հետադարձ վարձակալությունն գործարքից, որը որակվում է որպես վաճառք ՖՀՄՍ 15-ի կիրառմամբ, վարձակալության գծով պարտավորություն է:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7-ում. «Հաշվետվություն դրամական հոսքերի մասին» և ՖՀՄՍ 17-ում «Ֆինանսական գործիքներ»՝ մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածություններ

Փոփոխությունները լրացնում են ՀՀՄՍ 7-ի բացահայտման նպատակը՝ նշելով, որ կազմակերպությունից պահանջվում է բացահայտել տեղեկատվություն իր մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածությունների մասին, որը ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին հնարավորություն է տալիս գնահատել այդ պայմանավորվածությունների ազդեցությունը կազմակերպության պարտավորությունների և դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ի լրումն, ՖՀՄՍ 7-ը փոփոխվել է՝ որպես օրինակ ավելացնելով մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածությունները կազմակերպության՝ իրացվելիության ռիսկի կենտրոնացման ենթարկվածության մասին տեղեկատվության բացահայտման պահանջների շրջանակում:

«Մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածություններ» տերմինը սահմանված չէ: Փոխարենը, փոփոխությունները նկարագրում են պայմանավորվածության այնպիսի բնութագրերը, որոնց համար կազմակերպությունից կպահանջվի տրամադրել տեղեկատվությունը:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում. «Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները»՝ Փոխանակելիության բացակայություն

Փոխանակելիության բացակայության վերաբերյալ փոփոխությունները (Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում) փոփոխում են ՀՀՄՍ 21-ը որպեսզի

- հստակեցնի, թե երբ է արժույթը փոխանակելի այլ արժույթի, և երբ՝ ոչ
- հստակեցնի, թե ինչպես է կազմակերպությունը որոշում փոխարժեքը, որը պետք է կիրառվի, երբ արժույթը փոխանակելի չէ
- պահանջի լրացուցիչ տեղեկատվության բացահայտում, երբ արժույթը փոխանակելի չէ

Ընկերության ղեկավարությունը չի կանխատեսում, որ այս փոփոխությունների կիրառումն էական ազդեցություն կունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

2.6 Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաներկայացում (վերահաշվարկ)

Ֆինանսական հաշվետվությունները, նախորդ տարիների համադրելի տեղեկատվությունը ներառյալ, ներկայացված են այնպես, կարծես ուղղումը կատարվել է այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում առաջացել է դրա կատարման անհրաժեշտությունը: Հետևաբար, յուրաքանչյուր ներկայացված ժամանակաշրջանին վերաբերող ուղղման գումարը վերագրվում է այդ տարվա ֆինանսական տեղեկատվությանը: Ֆինանսական

հաշվետվությունների համադրելի տեղեկատվության նախորդող ժամանակաշրջաններին վերաբերող ուղղման գումարը ճշգրտվում է ամենավաղ ներկայացված ժամանակաշրջանում: Այնուամենայնիվ, կատարված ուղղումն ազդեցություն չի ունեցել նախորդ տարիների ֆինանսական արդյունքների վրա (տես՝ ծանոթագրություն [համար]):

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Ընդհանուր դրույթներ և ՖՀՄՍ-ի առաջին անգամ ընդունումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, որոնք ուժի մեջ են եղել 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումները կիրառվել են ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՍ-ին անցման ազդեցությունը Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ներկայացված է ծանոթագրություն [համար]-ում:

Ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են, բայց դեռևս ուժի մեջ չեն մտել և վաղաժամ չեն ընդունվել Ընկերության կողմից, ներկայացված են ծանոթագրություն [համար]-ում:

Էական հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումները, որոնք կիրառվել են ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ներկայացված են ստորև:

3.2 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում: Ստորև ներկայացված են ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքները.

	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

ԱՄՆ դոլար
Եվրո
Բեժ Բրիտանիայի ֆունտ ստերլինգ

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Նման ոչ դրամային հոդվածների դեպքում շահույթի կամ վնասի ցանկացած փոխարժեքային բաղադրիչ նույնպես ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում (*փոխել/ջնջել ըստ անհրաժեշտության*):

Ընկերության ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են դրամից հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով: Եկամտային և ծախսային հոդվածները վերահաշվարկվում են օգտագործելով ժամանակաշրջանի միջին փոխարժեքը: Փոխարժեքային տարբերությունների արդյունքը գրանցվում է անմիջապես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում և կրեդիտագրվում է սեփական կապիտալին՝ արտարժույթի վերագնահատման պահուստում:

3.3 Հիմնական միջոցներ

Վերագնահատված արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները [*բացատրել դասերը, օրինակ՝ հողեր և շենքեր*], որոնք օգտագործվում են ապրանքների արտադրության կամ մատակարարման, ծառայությունների մատուցման կամ վարչական նպատակով, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված են վերագնահատված արժեքով, որը իրենից ներկայացնում է վերագնահատման օրվա դրությամբ հիմնական միջոցի իրական արժեքը՝ հանած հետագա կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները: Ցանկացած կուտակված մաշվածություն վերագնահատման օրը բացառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից և ակտիվի վերագնահատված արժեքում ներկայացվում է գուտ արժեքը [*փոխել՝ ըստ անհրաժեշտության*]: Վերագնահատումներն իրականացվում են բավարար պարբերականությամբ [*անկախ գնահատողների կողմից*] այնպես, որ հաշվեկշռային արժեքն էականորեն չտարբերվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքից:

Հիմնական միջոցների վերագնահատումից արժեքի աճը վերագրվում է այլ համապարփակ եկամուտներին և արտացոլվում է սեփական կապիտալում՝ որպես վերագնահատման պահուստ: Սակայն, եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, այն ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ որպես եկամուտ այն չափով, որով նախկինում նվազումը ճանաչվել էր որպես ծախս: Երբ հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն չափով, որը գերազանցում է նույն ակտիվի գծով նախորդ վերագնահատումից առաջացած վերագնահատման աճը:

Վերագնահատումից աճը ճանաչվում է կուտակված շահույթում Ընկերության կողմից ակտիվի օգտագործմանը զուգահեռ *[վոխել՝ ըստ անհրաժեշտության]*: Կուտակված շահույթում ճանաչված վերագնահատումից աճը իրենից ներկայացնում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը: Վերագնահատված հիմնական միջոցի միավորի իրացման կամ դուրսգրման դեպքում վերագնահատման պահուստում դրա գծով առկա վերագնահատումից աճը ուղղակիորեն վերագրվում է կուտակված շահույթին *[վոխել՝ ըստ անհրաժեշտության]*:

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները, որոնք պահվում են վարձակալության տալու կամ վարչական, կամ դեռևս անորոշ նպատակով, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Վարձակալական գույք հանդիսացող շենքերը նույնպես ընդգրկվում են հիմնական միջոցներում, եթե դրանք ստացվել են ֆինանսական վարձակալությամբ: Նման ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի ակնկալվող օգտակար ծառայության ընթացքում (որը որոշվում է՝ համեմատելով սեփական համանման ակտիվների հետ) կամ վարձակալության ժամկետի ընթացքում, եթե վերջինս ավելի կարճ է:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ

օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	-	☐ տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	-	☐ տարի
Տնտեսական գույք	-	☐ տարի
Այլ	-	☐ տարի

3.4 Վարձակալված ակտիվներ

Ընկերությունը նախ և առաջ գնահատում է, արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում կամ պարունակում է վարձակալություն: Այսինքն, եթե պայմանագրով իդենտիֆիկացվող ակտիվի օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածով փոխանցվում է փոհատուցման դիմաց:

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Ընկերությունը կիրառում է միանման մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության: Ընկերությունը ճանաչում է պարտավորություն վարձակալության վճարները՝ Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով, որպեսզի վճարի վարձավճարները և Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, որը իրենից ներկայացնում է տվյալ ակտիվի օգտագործման իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Ընկերությունը օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ճանաչում է վարձակալության սկզբում (այսինքն՝ այն ամսաթվով, երբ տվյալ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, և ճշգրտվում են կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով պարտավորության վարաչափումից: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է պարտավորություններում ճանաչված կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով արժեքը, առաջացող սկզբնական ուղղակի ծախսումները և վարձավճարները, որոնք կատարվել են մինչև վարձակալությունը սկսելու ամսաթիվը կամ այդ ամսաթվին կատարված վարձավճարները, հանած վարձակալության գծով ստացված ցանկացած արտոնություններ կամ զեղչեր: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	-	☐ տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	-	☐ տարի
Տնտեսական գույք	-	☐ տարի
Այլ	-	☐ տարի

Այն դեպքում, երբ վարձակալված ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության պայմանագրի ավարտին՝ վերջում, անցնում է Ընկերությունը կամ սկզբնական արժեքը արտացոլում է տվյալ վարձակալված ակտիվի գնման օպցիոն, ապա մաշվածությունը

հաշվարկվում է ակտիվի գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետով: գտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները նույնպես պետք է արժեզրկման ստուգման (թեսթ) ենթարկվեն:

Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով

Վարձակալության սկսման պահին, Ընկերությունը կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով չափում է վարձակալության ժամանակահատվածի ընթացքում կատարված կամ կատարվելիք վարձավճարների իրական արժեքով: Վարձավճարները ներառում են՝ հաստատուն՝ ֆիքսված վճարները (ներառյալ հաստատուն վճարումները), հանած վարձակալության հետ կապված ցանկացած ստացվելիք խրախուսումներ, վարձակալության փոփոխում վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը և գումարները, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձակալության վճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե վարձակալը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումները, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է վարձակալի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը:

Փոփոխում վարձավճարները, որոնք կախված չեն որևէ ինդեքսից կամ տոկոսադրույքներից (ներառում են, օրինակ՝ վճարումներ՝ կապված սպառողական գների ինդեքսից, վճարումներ՝ կապված ուղենշային տոկոսադրույքից (ինչպես օրինակ՝ LIBOR-ը), ճանաչվում են ծախս այն ժամանակաշրջանում, որում այդ դեպքերը տեղի են ունեցել:

Վարձավճարների իրական արժեքը հաշվարկելիս, Ընկերությունը կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը վարձակալության սկզբի ամսաթվի դրությամբ, որովհետև վարձակալության պայմանագրի մեջ ենթադրյալ տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշվել: Վարձակալության սկսելուց հետո կրեդիտորական պարտքերը վարձակալության գծով ավելանում են (աճում են)՝ տոկոսների ավելացումով պայմանավորված, և նվազում են վարձավճարների վճարումով: Բացի դրանից, կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով հոդվածի հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե առկա է ձևափոխություն, փոփոխություն, փոփոխություն վարձակալության ժամանակահատվածում, փոփոխություն վարձավճարում կամ տվյալ ակտիվի ձեռք բերման օպցիոնի գնահատման փոփոխություն:

3.5 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է [թիվ] տարի [ոչ նյութական ակտիվների դասի համար]:

3.6 Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույքը, որը պահվում է վարձակալական եկամուտ ստանալու և/կամ դրա արժեքի աճի նպատակով, սկզբնապես հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ ներառելով գործարքի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներդրումային գույքը չափվում է իրական արժեքով:

Ներդրումային գույքի իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում այն առաջացել է:

3.7 Պաշարներ

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք՝ առաջին ելք (ԱՄԱԵ)/ միջին կշռված մեթոդը], և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

3.8 Ֆինանսական գործիքներ

Այս ծանոթագրությունը տեղեկատվություն է տալիս Ընկերության ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ, ներառյալ՝

- Ընկերության բոլոր ֆինանսական գործիքների ներկայացումը
- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են Ընկերության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքների պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են իրական արժեքով: Գործարքի հետ կապված ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը (բացառությամբ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների) նախնական ճանաչման ժամանակ համապատասխանաբար գումարվում կամ պակասեցվում են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքից: Իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը ուղղակիորեն վերագրելի գործարքի հետ կապված ծախսերը անմիջապես ճանաչվում են շահույթ կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը

- Ֆինանսական ակտիվներ ամորտիզացված արժեքով չափվող
- Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)
- Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող (ԻԱՉՇՎ)

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը

- Ֆինանսական պարտավորություններ ամորտիզացված արժեքով չափվող
- Ֆինանսական պարտավորություններ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)

Ֆինանսական ակտիվներ ամորտիզացված արժեքով չափվող

Պարտքային գործիքները, որոնք համապատասխանում են հետևյալ պայմաններին, սկզբնական ճանաչումից հետո չափվում են ամորտիզացված արժեքով, այն դեպքում, երբ.

- ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքագրելու համար, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հատուկ օրերին ավելացնում են դրամական հոսքերը, որոնք պարզապես մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)

- ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է ապահովել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր և պահվում են վաճառքի նպատակով, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հատուկ օրերին ավելացնում են դրամական հոսքերը, որոնք պարզապես մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող (ԻԱՉԸՎ)

Մնացած բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն ներառվում վերոնշյալների մեջ, ինքնստիճան չափվում են իրական արժեքով շահույթ կամ վնասի միջոցով (ԻԱՉԸՎ):

Ֆինանսական պարտավորություններ ամորտիզացված արժեքով չափվող

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, սկզբնական ճանաչումից հետո, չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը կամ ԻԱՉԸՎ մեթոդը: Այնուամենայնիվ, ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք առաջանում են, երբ ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի համապատասխանում ապաճանաչմանը կամ երբ շարունակական ներգրավվածության մոտեցում է կիրառվում և Ընկերության կողմից, թողարկված ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը չափվում են ստորև նշված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններին համապատասխան՝

Ֆինանսական պարտավորություններ (ԻԱՉԸՎ) ներկայացվող

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ԻԱՉԸՎ ներկայացվող, երբ ֆինանսական պարտավորությունը հանդիսանում է՝ (ա) ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման մեջ ձեռք բերողի պայմանական հատուցումը (բ) պահվում է առևտրային նպատակով կամ (գ) այն նախատեսված է ԻԱՉԸՎ-ի համար:

Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգվում է որպես առևտրային նպատակով պահվող եթե.

- այն բացառապես ձեռք է բերվել մոտ ապագայում վերավաճառքի նպատակով, կամ
- սկզբնական ճանաչման ժամանակ այն հանդիսանում է իդնտիֆիկացվող ֆինանսական գործիքների մի մաս, որը Ընկերությունը միասին է կառավարում և ունի կարճաժամկետ շահույթ ստանալու փաստ:
- Այն ածանցյալ գործիք է, բացառությամբ այն ածանցյալ գործիքների, որոնք հանդիսանում են ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր կամ նախանշված արդյունավետ հեջավորման գործիքներից:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումը

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը միայն երբ ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները սպառվում են կամ երբ այն փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը և էականորեն ակտիվի սեփականության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները մեկ այլ կազմակերպության: Եթե Ընկերությունը ոչ փոխանցում է, և ոչ էլ պահպանում սեփականության հետ կապված էականորեն բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և շարունակում է վերահսկել փոխանցված ակտիվը, ապա Ընկերությունը ճանաչում է իր հետաքրքրությունը ակտիվի հանդեպ և այն գումարների հետ կապված պարտավորությունը, որն այն կարող է վճարել: Եթե Ընկերությունը կրում է փոխանցված ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերը և հատույցները, ապա Ընկերությունը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև ճանաչում է ստացված օգուտների գրավադրված փոխառությունները:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման ժամանակ ակտիվի մնացորդային արժեքի և հատուցված կամ հատուցվող գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթ կամ վնասում: Ի հավելում, պարտքային գործիքի մեջ ներդրման, դասակարգված որպես «Իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող» (ԻԱՉՇՎ), ապաճանաչման ժամանակ ներդրումների վերագնահատման պահուստում նախկինում հաշվարկված կուտակային օգուտ կամ վնասը վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնասում: Եվ հակառակը, բաժնային գործիքի մեջ ներդրման ապաճանաչման ժամանակ, որը սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը ընտրել է ԻԱՉՇՎ մեթոդը ներդրումների վերագնահատման պահուստում նախկինում հաշվարկված կուտակային օգուտ կամ վնասը չի վերադասակարգվում շահույթ կամ վնասում, այլ տեղափոխվում է կուտակված շահույթ կամ վնաս:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչումը

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը միայն և միայն, երբ Ընկերությունը ֆինանսական գործիքի պարտավորություններից ազատվել է, չեղարկվել է կամ սպառվել է պայմանագրային պարտավորությունը: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային արժեքի և փոխհատուցված կամ փոխհատուցվող գումարի միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթ կամ վնասում:

Երբ Ընկերությունը առկա վարկատուի հետ մեկ պարտքային գործիքը փոխանակում է մյուսի հետ՝ զգալիորեն տարբեր պայմաններով, ապա այսպիսի փոխանակումը դիտարկվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նույն կերպ, Ընկերությունը առկա

պարտավորության կամ դրա մի մասի էական պայմանների փոփոխությունը դիտարկում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր պարտավորության ճանաչում: Ենթադրվում է, որ պայմանները էական տարբեր են համարվում, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքը, ներառյալ բոլոր վճարված վճարումների և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված և ստացված վճարումների տարբերությունը, առնվազն 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացորդային դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքից: Եթե փոփոխությունը էական չէ մինչև փոփոխությունը պարտավորության մնացորդային արժեքի և փոփոխությունից հետո դրամական հոսքերի ներկա արժեքի միջև, ապա տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթ կամ վնասում այլ եկամուտների կամ վնասների հետ մեկտեղ, որպես փոփոխությունից շահույթ կամ վնաս:

Ֆինանսական գործիքների արժեզրկում

Պարտքային գործիքներում ներդրումների արժեզրկումից կորուստները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ ԻԱՉԱՀԱ-ով, Ընկերությունը ճանաչում է հետևյալ դեպքերում՝ սպասվելիք վարկային կորուստների, ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի, առևտրային դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրային ակտիվների գծով, ինչպես նաև ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի մասով: «Դեբիտորական պարտքերի սպասվող կորուստների» (ԴՊՍԿ) գումարները, սկսած համապատասխան ֆինանսական գործիքի սկզբնական ճանաչումից, յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին թարմացվում են՝ վարկային ռիսկում փոփոխություններն արտացոլելու համար:

Ընկերությունը միշտ ճանաչում է ԴՊՍԿ-ը առևտրային դեբիտորական պարտքերի, պայմանագրային ակտիվների և ֆինանսական վարձակալությունից դեբիտորական պարտքերի համար: Այս ֆինանսական ակտիվներից սպասվող վարկային կորուստները գնահատվում են՝ օգտագործելով պահուստի հաշվարկման համար մշակված համապատասխան մատրիցան՝ հիմնվելով Ընկերությունը պատմական վարկային կորուստի փորձի վրա, ճշգրտված պարտապանների համար հատուկ գործոններով, ընդհանուր տնտեսական պայմաններով և ընթացիկ, ինչպես նաև հաշվետու ամսաթվի պայմաններին կանխատեսվող ուղղության գնահատմամբ, ներառյալ երբ կիրառելի է դրամի արժեքը ժամանակի մեջ:

Մյուս բոլոր ֆինանսական գործիքների համար, Ընկերությունը ճանաչում է ԴՊՍԿ-ն, երբ տեղի է ունեցել սկզբնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի զգալի աճ: Այնուամենայնիվ, եթե ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալի չի բարձրացել սկզբնական ճանաչումից ի վեր, ապա Ընկերությունը այդ ֆինանսական գործիքից կորուստի պահուստը չափում է 12 ամսվա ԴՊՍԿ-ի համարժեք գումարով:

ԴՊՍԿ-ն իրենից ներկայացնում է սպասվող վարկային կորուստներ ֆինանսական գործիքի ամբողջ կյանքի ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի արդյունքում: Եվ հակառակը, 12 ամսվա ԴՊՍԿ-ն իրենից ներկայացնում է կյանքի ընթացքում ԴՊՍԿ-ի այն մասը, որը սպասվում է որ կառաջանա ֆինանսական գործիքի հնարավոր դեֆոլտից հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում:

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների

մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն **[թիվ]**-ում:

3.9 Արժեզրկում

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

3.10 Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ

Երբ Ընկերությունը մտադրություն ունի վաճառել ոչ ընթացիկ ակտիվներ կամ ակտիվների խումբ և երբ այդ վաճառքի տեղի ունենալը հավանական է 12 ամսվա ընթացքում, ապա ակտիվը կամ ակտիվների խումբը պետք է դասակարգվի և ներկայացվի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ որպես վաճառքի համար պահվող ակտիվներ:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվները չափվում են ակտիվի՝ մինչև վերադասակարգումն ունեցած հաշվեկշռային արժեքից և «իրական արժեքի՝ համաժ վաճառքի ծախսումներ»-ից՝ նվազագույնով: Այս ակտիվների գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում: Այնուամենայնիվ, վաճառքի համար պահվող որոշ ակտիվներ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվները և հետաձգված հարկային ակտիվները, հաշվառվում են սովորականի պես:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվների վաճառքից կամ վերագնահատումից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ համապատասխանաբար «Այլ եկամուտ» կամ «Այլ ծախսեր»

հողվածներում: Վաճառքի դեպքում տվյալ ակտիվի գծով սեփական կապիտալում առկա վերագնահատման պահուստը վերագրվում է կուտակված շահույթին:

3.11 Սեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով: Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.12 Պետական շնորհներ

Պետական շնորհը չի ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Ընկերությունը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհը ստացվելու է:

Պետական շնորհները, որոնց հիմնական պայմանը Ընկերության կողմից ոչ ընթացիկ ակտիվներ գնելը, կառուցելը կամ այլ կերպ ձեռքբերելն է, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ և սխտեմատիկորեն փոխանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Այլ պետական շնորհները ճանաչվում են սխտեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են: Պետական շնորհը, որը հատկացվում է Ընկերությանը՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինանսական օգնություն՝ առանց հետագա համապատասխան ծախսումներ կրելու, ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ դառնում է ստացման ենթակա:

3.13 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Ընկերությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական արտահոսքերի գեղջման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

3.14 Ծախուծահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ

հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գուղվիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ՝ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք կապված են դուստր ընկերություններում և ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումների ու համատեղ ձեռնարկումներում մասնակցությունների հետ, բացառությամբ այն դեպքերի, որտեղ Ընկերությունն ի վիճակի է վերահսկելու ժամանակավոր տարբերության հակադարձումը և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի հակադարձվի տեսանելի ապագայում: Նմանատիպ ներդրումների և մասնակցությունների հետ կապված նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններից առաջացող հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որով հավանական է հարկվող շահույթի առկա լինելը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունը, և որը կմարվի տեսանելի ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ կա իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք՝ հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց, և երբ դրանք վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից, և Ընկերությունը մտադիր է գուտ հիմունքով մարել ընթացիկ հարկային պարտավորություններն ու ակտիվները

3.15 Մեզմենտային հաշվետվություններ (սա կիրառելի է այն կազմակերպությունների համար, որոնց պարտքային կամ կապիտալի գործիքները զնվում և վաճառվում են բաց շուկայում) [Այս ծանոթագրության օրինակը վերաբերում է էլեկտրոնային սարքավորումների վաճառքում ներգրավված ընկերությանը և պետք է փոփոխվի տվյալ ընկերության պահանջներին համապատասխան]

Գործառնական սեգմենտները որոշելիս ղեկավարությունը հետևում է Ընկերության ծառայության տարբեր տեսակներին, որոնք ներկայացնում են Ընկերության կողմից տրամադրվող հիմնական ապրանքներն ու ծառայությունները:

Կենցաղային ապրանքների բնագավառի գործունեությունը ներառում է կենցաղային ապրանքների վաճառքն ու վաճառքից հետո մատուցվող ծառայությունները: *Ջեռուցման բնագավառը* ներառում է ջեռուցման ապրանքների վաճառքը, տեղադրումը և ջեռուցման ապրանքների վաճառքից հետո ծառայությունների մատուցումը:

Այս գործառնական սեգմենտներից յուրաքանչյուրի նկատմամբ մոտեցումը տարբեր է, քանի որ այս ծառայության տեսակներից յուրաքանչյուրը պահանջում է տարբեր տեխնոլոգիաների և այլ ռեսուրսների կիրառում, ինչպես նաև շուկայավարման տարբեր մոտեցումներ:

Համաձայն ՖՀՄՍ 8-ի՝ Ընկերության կողմից կիրառվող սեգմենտային հաշվետվությունների համար չափման քաղաքականությունը նույնն է, ինչ որ ֆինանսական հաշվետվությունների համար կիրառվող քաղաքականությունը, որը [հասույթ, ծախսեր, ներդրումային գույքի իրական արժեքի փոփոխությունից եկամուտներ] *[փոխել՝ ըստ անհրաժեշտության]* ներառված չէ գործառնական սեգմենտների գործառնական շահույթի գումարը որոշելիս: Ի լրումն՝ Ընկերության այն ակտիվները, որոնք ուղղակիորեն չեն առնչվում ցանկացած գործառնական սեգմենտի բիզնես գործունեությանը, սեգմենտին չեն բաշխվում:

3.16 Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

Ընկերությունը առաջին անգամ ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտը կիրառել է 2023թ. հունվարի 1-ից: Մի շարք նոր ընդունված ստանդարտներ նույնպես կիրառվել են Ընկերության կողմից 2023թ. հունվարի 1-ից, բայց դրանք էական ազդեցություն չունեն Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Ընկերության կողմից նոր ընդունված ստանդարտներին անցման հետևանքով պահանջվող համադրելի ֆինանսական հաշվետվությունները չեն վերաներկայացվել, *[բացառությամբ հեջավորման պահանջի և առանձին ներկայացվող առևտրային դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրային ակտիվի արժեզրկման կորուստների]: թողնել անհրաժեշտության դեպքում*

Այս ստանդարտի առաջին անգամ կիրառման ազդեցությունը հիմնականում վերաբերվում է հետևյալին՝

Ընկերության հասույթի տեսակները և ՖՀՄՍ 15-ի ընդունումից/կիրառումից առաջացող ազդեցությունները: Ստորև նշվածները միայն Օրինակներ են:)

- Ստանդարտ թղթի արտադրանքի և վաճառքի համար կնքված պայմանագրերի եկամտի ավելի վաղ ճանաչում, հետ վերադարձի իրավունքով
- Պատվերով պատրաստվող թղթյա արտադրատեսակների վաճառքից եկամտի ավելի վաղ ճանաչում, և
- Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման կորուստի ավելացումից

ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտը սահմանում է համապարփակ մոտեցումներ հասույթի որոշման գծով, թե երբ հասույթը պետք է ճանաչվի և ինչ գումարով պետք է ճանաչվի: Սույն ստանդարտ փոխարինում է ՀՀՄՍ 18. «Հասույթ», ՀՀՄՍ 11. «Կառուցման պայմանագրեր» ստանդարտներին և համապատասխան մեկնաբանություններին: Համաձայն ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտի, հասույթը ճանաչվում է, երբ գնորդը կամ ծառայություն ստացողը ձեռք է բերում վերահսկողություն ապրանքի կամ ծառայության նկատմամբ: Վերահսկողության իրավունքի փոխանցման ժամկետի որոշումը, «Ժամանակի կոնկրետ պահին», թե «Ժամանակի ընթացքում», պահանջում է դատողություններ:

Ընկերությունը ընդունել է ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտը՝ օգտագործելով կոնույաստիվ (աճողական) ազդեցության մեթոդը (առանց գործնական օգուտ ունենալու մտադրության)՝ սկզբնական ընդունման պահին կիրառելով սկզբնական ընդունումից առաջացող ազդեցությունները (այսինքն՝ 2023թ. հունվարի 1-ից): Համապատասխանաբար 2022թ. համադրելի ֆինանսական տեղեկատվությունը չի վերաներկայացվել: Այսինքն այն ներկայացված է ինչպես նախորդ տարի ներկայացվել է՝ ՀՀՄՍ 18. «Հասույթ», ՀՀՄՍ 11. «Կառուցման պայմանագրեր» ստանդարտների և մեկնաբանություններին համապատասխան: Համապատասխանաբար ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտով պահանջվող բացահայտումները, ինչպես ընդունված է, չեն կիրառվում համադրելի տեղեկատվության վրա:

Ընկերության հասույթի ճանաչման հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվության համար տես ծանոթագրություն [22]:

4 Սեզմենտային հաշվետվություններ

Ընկերությունում ներկայումս, որպես գործառնական սեզմենտներ, գործում են ծառայության երկու տեսակներ, որոնք ավելի մանրամասն նկարագրված են ծանոթագրություն 1 [թիվ]-ում: Այս գործառնական սեզմենտները վերահսկվում են և ռազմավարական որոշումներն ընդունվում են՝ հիմնվելով ճշգրտված սեզմենտային գործառնությունների արդյունքների վրա:

Հոդված 2023թ.	Կենցաղային սայրանքներ	Ջեռուցման համակարգ	Ընդամենը
<i>Հասույթ</i>			-
Արտաքին հաճախորդներից			-
Այլ սեզմենտներից			-
<i>Սեզմենտի հասույթ</i>	-	-	-
Պաշարների շարժ			-
Հումքի և նյութերի ինքնարժեք			-
Աշխատակիցների հատուցումների գծով ծախսեր			-
Ոչ ֆինանսական ակտիվների մաշվածություն և ամորտիզացիա			-
Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում			-
Այլ ծախսեր			-
Սեզմենտի գործառնական շահույթ	-	-	-
Սեզմենտի ակտիվներ			-

Հոդված 2023թ.	Կենցաղային սայրանքներ	Ջեռուցման համակարգ	Ընդամենը
<i>Հասույթ</i>			-
Արտաքին հաճախորդներից			-
Այլ սեզմենտներից			-
<i>Սեզմենտի հասույթ</i>	-	-	-
Պաշարների շարժ			-
Հումքի և նյութերի ինքնարժեք			-
Աշխատակիցների հատուցումների գծով ծախսեր			-
Ոչ ֆինանսական ակտիվների մաշվածություն և ամորտիզացիա			-
Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում			-
Այլ ծախսեր			-
Սեզմենտի գործառնական շահույթ	-	-	-
Սեզմենտի ակտիվներ			-

Ընկերության գործառնական սեզմենտների գումարները համադրվում են ֆինանսական հաշվետվությունների հետ հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2023թ.	2023թ.
Սեզմենտի հասույթ		
	-	-
Սեզմենտի շահույթ/(վնաս)		
	-	-
Սեզմենտի ակտիվներ		
	-	-

5 Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

Ընկերության հասույթը ձևավորվում է հիմնականում [թղթի վաճառքներից, թղթյա արտադրատեսակների վաճառքներից,....] տես ծանոթագրություն [3.17]: Հասույթի ձևավորման այլ աղբյուրներն են՝ որպես ներդրումային գույք դասակարգված վարձակալությունից հասույթ/եկամուտը և այլն:

Ընկերությունը հասույթը ձևավորվում է ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից՝ «Ժամանակի կոնկրետ պահին» և «Ժամանակի ընթացքում», հետևյալ հիմնական արտադրական հոսքագծերից և աշխարհագրական շրջաններից՝

Հազար դրամ	Հասույթի տեսակ_1 (օրինակ՝ կահույքի մանրածախ վաճառք)			Հասույթի տեսակ_2 (օրինակ՝ կրթական ծառայությունների մատուցում)			Հասույթի տեսակ_3 Այլ սեզմենտի տեսակներ	Ընդամենը
	Հայաստան	ԵՄ երկրներ	Այլ երկրներ	Հայաստան	ԵՄ երկրներ	Այլ երկրներ		
2023թ.								
Սեզմենտի հասույթ՝ ընդհանուր Միջսեզմենտային վաճառքներից հասույթ								-
Սեզմենտի հասույթ՝ արտաքին հաճախորդներին վաճառքներից	-	-	-	-	-	-	-	-
Հասույթի ճանաչման ժամանակացույց								
- Ժամանակի կոնկրետ պահին								-
- Ժամանակի ընթացքում								-
	-	-	-	-	-	-	-	-
Հազար դրամ								
2023թ.								
Սեզմենտի հասույթ՝ ընդհանուր Միջսեզմենտային վաճառքներից հասույթ								-
Սեզմենտի հասույթ՝ արտաքին հաճախորդներին վաճառքներից	-	-	-	-	-	-	-	-
Հասույթի ճանաչման ժամանակացույց								
- Ժամանակի կոնկրետ պահին								-
- Ժամանակի ընթացքում								-
	-	-	-	-	-	-	-	-

Արտաքին գնորդներից հասույթը առաջանում է ..... նկարագրել

5.1 Պայմանագրի մնացորդներ

Ստորև ներկայացված աղյուսակը ներկայացնում է հաճախորդների հետ կնքված պայմանագրերի շրջանակներում դեբիտորական պարտքերի, պայմանագրային ակտիվների և պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվություն:

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
Դեբիտորական պարտքեր՝ ներառված «Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերում»		
Դեբիտորական պարտքեր՝ ներառված «Վաճառքի համար պահվող ակտիվներում»		
Պայմանագրային ակտիվներ		
Պայմանագրային պարտավորություններ		

[Անհրաժեշտության դեպքում բացահայտել աղյուսակում ներառված տեղեկատվությունը:]

6 Հասույթ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ծառայությունների մատուցումից հասույթ	82,309	63,919
Այլ պաշարների իրացումից հասույթ	5,779	36
Արտադրանքի իրացումից հասույթ	1,118,250	1,279,886
Ապրանքի իրացումից հասույթ	10,265,398	12,833,019
Հ/Մ իրացումից հասույթ	83,742	-
Այլ	15,452	-
	11,570,930	14,176,860

7 Վաճառքի ինքնարժեք

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Նյութական ծախսեր	10,552,273	12,417,534
Այլ ծախսեր	-	1,164,096
	10,552,273	13,581,630

8 Այլ եկամուտ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Անհատույց տրված ակտիվներից եկամուտ	15,452	-
Փոխարժեքի տարբերությունից օգուտ	-	831,294
Պարտավորության ներումից եկամուտ	5,656	-
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից օգուտ	83,742	-
Այլ եկամուտներ	5,779	2,431
	110,629	833,725

9 Իրացման ծախսեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր	15,495	15,750
Մարքեթինգի և գովազդի ծախսեր	5,646	7,388
Այլ	46,875	54,351
	68,016	77,489

10 Վարչական ծախսեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատակիցներին հատուցումներ	225,723	217,392
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր	79,142	72,755
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	1,136	1,223
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	113,285	106,323
Առդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	1,000	1,000
Բանկային, ապահովագրության, պահպանության և տրանսպորտային ծախսեր	24,832	20,416
Զվոճի հատուցվող հարկերի գծով ծախսեր	35,437	13,949
Այլ	38,915	46,436
	519,470	479,494

11 Այլ ծախսեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Պաշարների արժեքի փոփոխությունից ծախսեր	-	454,240
Ծախսեր տույժերից, տուգանքներից, դատական ծախսեր	1,845	17,772
Արժեքների պակասորդներ և փչացումից կորուստներ, խոտանված ապրանքի հետ կապված ծախսեր	9,628	118,393
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս	227,096	7,252
Փոխարժեքի տարբերությունից վնաս	-	454,240
Գործառնական ծախսեր	1,647	140
	240,216	1,052,037

12 Ֆինանսական ծախսեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Վարկերի և փոխառությունների գծով տոկոսներ	123,920	245,957
	123,920	245,957

13 Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	956	1,687
	956	1,687

14 Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող վնաս

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային վնասը հաշվարկվում է՝ սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերին վերագրելի հաշվետու տարվա զուտ վնասը բաժանելով տարվա ընթացքում առկա շրջանառվող սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակին:

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նուրասցված վնասը հաշվարկվում է սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերին վերագրելի հաշվետու տարվա զուտ վնասը (փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով տոկոսագումարը ճշգրտելուց հետո)

բաժանելով տարվա ընթացքում առկա շրջանառվող սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակի և այն սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակի գումարին, որոնք կթողարկվեն բոլոր նուսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը սովորական բաժնետոմսերի փոխարկելիս:

Հետևյալ աղյուսակը արտացոլում է եկամուտների և բաժնետոմսերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվություն, որը օգտագործվել է մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային և նուսրացված շահույթները հաշվարկելու.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընկերության սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերին վերագրելի գուտ վնաս՝ բազային վնասի հաշվարկի համար		
Փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով տոկոսներ		
Ընկերության սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերին վերագրելի գուտ վնաս՝ ճշգրտված նուսրացման ազդեցությունով	-	-

	2023թ.	2023թ.
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային վնասը հաշվարկելու նպատակով սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակ		
Նուսրացման ազդեցությունը		
Բաժնետոմսերի օպցիոններ		
Փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմսեր		
Սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակ՝ ճշգրտված նուսրացման ազդեցությունով	-	-

Հաշվետու ամսաթվի և ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթվի միջև ընկած ժամանակահատվածում սովորական բաժնետոմսերի կամ հնարավոր սովորական բաժնետոմսերի հետ գործարքներ չեն իրականացվել:

15 Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ	Շենքեր և շինություններ	Կառուցվածքներ	Մեքենաներ, և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրատնտեսական գույք	Այլ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>							
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ՝	266,358	130,507	316,954	15,602	6,295	12,118	797,834
Ավելացում	97,481	-	22,235	19,842	19,432	-	158,990
Օտարում	-	-	(2,070)	(6,614)	-	-	(8,684)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	363,839	130,507	337,119	28,830	75,727	12,118	948,140
Ավելացում	12,684	34,032	57,550	27,234	-	200	131,700
Օտարում	(230,955)	-	(436)	(18,935)	(747)	-	(251,073)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	145,568	164,539	394,233	37,129	74,980	12,318	828,767
<i>Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում</i>							
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(2,838)	(6,657)	(245,941)	(8,164)	(34,288)	(6,498)	(304,386)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(16,203)	(16,251)	(29,830)	(917)	(8,981)	(275)	(72,457)
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	-	1,427	5	-	-	1,432
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(19,041)	(22,908)	(274,344)	(9,076)	(43,269)	(6,773)	(375,411)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(15,968)	(19,991)	(29,435)	(4,066)	(9,959)	(318)	(79,737)
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	21,948	-	435	1,480	113	-	23,976
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(13,061)	(42,899)	(303,344)	(11,662)	(53,115)	(7,091)	(431,172)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	344,798	107,599	62,775	19,754	32,458	5,345	572,729
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	132,507	121,640	90,889	25,467	21,865	5,227	397,595

Բանկային վարկերը և փոխառություններն ապահովելու նպատակով Ընկերությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գրավադրել է [գումարը] հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ [գումարը] հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեք ունեցող հիմնական միջոցներ: [Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ [Խումբը/Ընկերությունը] գրավադրված հիմնական միջոցներ չունի:]

Ընկերության շենքերը վերջին անգամ վերագնահատվել են անկախ գնահատողների կողմից [ամսաթիվ] դրությամբ: Գնահատումը կատարվել է՝ հիմնվելով շուկայում վերջերս իրականացված գործարքների վրա՝ «պարզեցված ձեռքի հեռավորության» պայմանով [փոխել մեթոդը՝ ըստ անհրաժեշտության]: Վերագնահատումից առաջացած աճը, հանած համապատասխան հետաձգված հարկերը, կրեդիտագրվել է վերագնահատման պահուստին՝ սեփական կապիտալում:

Եթե [հողերը և շենքերը]/[փոխել՝ ըստ անհրաժեշտության] ներկայացված լինեին սկզբնական արժեքով, ապա հաշվետու ամսաթվերի դրությամբ դրանց հաշվեկշռային արժեքները համապատասխանաբար կկազմեին [նշել գումարները]:

Մաշվածության գծով ծախսը բաշխվել է [նշել համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության հոդվածները]:

Տարվա ընթացքում Ընկերությունն իրականացրել է իր [հիմնական միջոցների] վերանայում [փոխել՝ ըստ անհրաժեշտության]: Վերանայումը հանգեցրել է [գումար] արժեքի կման կորստի, որը ճանաչվել է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին [համախմբված] հաշվետվությունում: Վերոնշյալ ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվել է՝ հիմնվելով դրանց համապատասխան [շուկայական արժեքի] վրա [փոխել՝ ըստ անհրաժեշտության]:

[Լրացուցիչ բացահայտել վերագնահատումը, վաճառքի համար պահվող ակտիվները, մաշվածության ծախսի բաշխումը համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ ըստ հոդվածների, զրո հաշվեկշռային արժեք ունեցող հիմնական միջոցները, որոնք դեռևս հաշվառվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, արժեքի կման կորստի բացատրությունը, ժամանակավորապես շահագործումից հանված հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը, հիմնական միջոցների իրական արժեքը, եթե կիրառվում է գնահատման հիմնական մոտեցում, և եթե իրական արժեքն էականորեն տարբերվում է հաշվեկշռային արժեքից և այլն]:

16 Պաշարներ

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հումք և նյութեր	470,343	678,255
Պատրաստի արտադրանք	62,644	35,433
Ապրանքներ	2,319,037	2,760,519
	2,852,024	3,474,207

Տարվա ընթացքում ծախս ճանաչված պաշարների գումարը կազմում է [գումար] հազար դրամ (2022թ.՝ [գումար] հազար դրամ), որը ներառում է պաշարների

արժեզրկումը մինչև իրացման զուտ արժեք՝ [գումար] հազար դրամ (2022թ.՝ [գումար] հազար դրամ) և նվազեցվում է [գումար] հազար դրամով (2022թ.՝ [գումար] հազար դրամ), որն իրենից ներկայացնում է նախկինում արժեքի իջեցման հակադարձում: Նախկին իջեցումները հակադարձվում են վաճառքի գնի աճի արդյունքում [կամ ներկայացնել այլ բացատրություններ]:

Ակնկալվում է, որ [գումար] հազար դրամ արժողությամբ պաշարները (2022թ.՝ [գումար] հազար դրամ) կփոխհատուցվեն ավելի քան տասներկու ամսվա ընթացքում: Պաշարները գրավադրված չեն:

17 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	8,956,495	9,877,831
Տրված կանխավճարներ	700,540	664,182
	-	-
Պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքեր	152,903	237,067
	9,818,393	10,779,080

Բոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի զուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Ապրանքների վաճառքից (և/կամ ծառայությունների մատուցումից) առաջացած առևտրային դեբիտորական պարտքի միջին տևողությունը կազմում է [թիվ] օր: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում: Ընկերությունը լրիվ պահուստավորում է բոլոր այն առևտրային դեբիտորական պարտքերը, որոնց մարման ժամկետից անցել է ավելի քան [թիվ] օր, քանի որ, հիմնվելով անցյալի փորձի վրա, մարման ժամկետը [նույն թիվ] օրով գերազանցելու դեպքում առևտրային դեբիտորական պարտքերը համարվում են անհավաքագրելի: Ելնելով անցյալի փորձից [կամ ներկայացնել այլ բացատրություններ] [թիվ] օրից մինչև [թիվ] օր առևտրային դեբիտորական պարտքերը պահուստավորվում են՝ **հիմնվելով ապրանքների վաճառքից (և/կամ ծառայությունների մատուցումից) առաջացած չվերականգնվող գումարների անհավաքագրելիության գնահատման վրա:**

Գեկավարությունը հավատացած է, որ պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքերն ամբողջովին ենթակա են վերականգնման:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ [գումար] հազար դրամ արժեքով (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ [գումար] հազար դրամ) առևտրային դեբիտորական պարտքերը եղել են ժամկետանց, սակայն չեն արժեզրկվել: Սա վերաբերում է [նկարագրել այդ դեբիտորական պարտքերի բնույթը]: Այս դեբիտորական պարտքերի ժամկետային վերլուծությունը բացահայտված է ստորև.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մինչև 6 ամիս 6 ամսից մինչև 1 տարի 1 տարուց ավելի	-	-

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ [գումար] հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ [գումար] հազար դրամ) ընդհանուր հաշվեկշռային արժեք ունեցող առանձին առևտրային դեբիտորական պարտքերն արժեզրկվել են, և դրանց գծով ստեղծվել է պահուստ: Պահուստի գումարը կազմում է [գումար] հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ [գումար] հազար դրամ): Առանձին արժեզրկված առևտրային դեբիտորական պարտքերը հիմնականում վերաբերում են [նկարագրել բնույթը]: Այս դեբիտորական պարտքերի ժամկետային վերլուծությունը բացահայտված է ստորև.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մինչև 6 ամիս 6 ամսից մինչև 1 տարի 1 տարուց ավելի	-	-

Այն դեբիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքները, որոնց պայմանները վերանայվել են և որոնք, հակառակ դեպքում, կլինեին ժամկետանց կամ արժեզրկված, կազմում են [գումար] հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ [գումար] հազար դրամ):

[Լրացուցիչ բացահայտման անհրաժեշտություն կառաջանա պահուստավորմանայնպիսի քաղաքականության կիրառման դեպքում, երբ լուծարման փուլում գտնվող դեբիտորների գծով ժամկետանց գումարները չեն պահուստավորվել]

Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստի շարժը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Տարեսկզբի մնացորդ Պահուստի ճշգրտում Տարվա ընթացքում պահուստի աճ (տես՝ ծանոթ. [թիվ])		
Տարեվերջի մնացորդ	-	-

Առևտրային դեբիտորական պարտքի հավաքագրելիությունը որոշելիս հաշվի է առնվում դեբիտորի պարտքի մարման ժամանակացույցի ցանկացած փոփոխություն՝

սկսած պարտքի առաջացման պահից մինչև հաշվետու ամսաթիվը: Հավաքագրելիության ռիսկի կենտրոնացումը սահմանափակ է՝ ելնելով հաճախորդների շրջանակների մեծությունից և կապակցված չլինելու հանգամանքից: Հետևաբար, ղեկավարությունը հավատացած է, որ ստեղծված կասկածելի դեբիտորական պարտքի պահուստից զատ լրացուցիչ պահուստ չի պահանջվում:

Տես՝ ծանոթագրություն [թիվ]՝ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի արժույթների բացահայտման համար:

18 Ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կարճաժամկետ փոխառություններ	720,000	-
Ընդամենը ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	720,000	-

19 Դրամական միջոցներ և համարժեքներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ միջոցներ	905	175,841
Բանկային հաշիվներ	71,275	7,079
	72,180	182,920

20 Այլ ընթացիկ ակտիվներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առհաշիվ գումարներ	42,462	-
Հետաձգված հարկեր	8,454	-
	50,916	-

21 Կապիտալ և պահուստներ

21.1 Բաժնետիրական (Կանոնադրական) կապիտալ

Հայտարարված բաժնեմասեր	2023թ.	2022թ.
2 սովորական բաժնեմաս, յուրաքանչյուրը՝ 1,000 ՀՀ դրամ	100	100

	2023թ.	2022թ.
--	--------	--------

Բաժնետեր	բաժնեմասը (հազար դրամ)	բաժնեմասի չափը (%)	բաժնեմասը (հազար դրամ)	բաժնեմասի չափը (%)
	100	100	100	100

Բաժնետոմսերի քանակը, եթե այլ բան նշված չէ	Սովորական բաժնետոմսեր 2023թ.	Սովորական բաժնետոմսեր 2022թ.
Հայտարարված բաժնետոմսեր		
[քանակ] սովորական բաժնետոմսեր, յուրաքանչյուրը՝ [գումար] դրամ		
Թողարկված և տարվա ընթացքում ամբողջովին վճարված		
[քանակ] սովորական բաժնետոմսեր, յուրաքանչյուրը՝ [գումար] դրամ		

Ընկերությունն ունի սովորական բաժնետոմսերի մեկ դաս, որը հաստատուն եկամտի նկատմամբ իրավունք չունի:

[Ներկայացնել ժամանակաշրջանի ընթացքում սովորական բաժնետոմսերի փոփոխությունների վերաբերյալ մանրամասներ]

21.2 Շահաբաժիններ

2023թ. [ամսաթիվ] սովորական բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերին վճարվել է [գումար] հազար դրամ շահաբաժին, իսկ 2022թ. [ամսաթիվ] [գումար] հազար դրամ:

Ղեկավարության առաջարկով 2023թ. [ամսաթիվ] ընթացիկ տարվա արդյունքների հիման վրա բաժնետերերին վճարվելու են [գումար] հազար դրամի շահաբաժիններ: Այս շահաբաժինները պետք է հաստատվեն տարեկան ընդհանուր ժողովի ժամանակ [կամ փոփոխել՝ ըստ անհրաժեշտության] և չեն ներառվել սույն [համախմբված] ֆինանսական հաշվետվություններում՝ որպես պարտավորություն:

[Բացատրել, եթե մեկ այլ մոտեցում ավելի տեղին է]

21.3 Պահուստային կապիտալ

Պահուստային կապիտալին կուտակված շահույթից կատարվում են հատկացումներ, ինչը կարգավորվում է Ընկերության կանոնադրությամբ [կամ փոփոխել՝ ըստ անհրաժեշտության]՝ համաձայն որի [մանրամասնել]:

21.4 Վերագնահատման պահուստ

Վերագնահատման պահուստն առաջանում է [հողի և շենքերի] [փոխել՝ ըստ անհրաժեշտության] վերագնահատման արդյունքում: Վերագնահատված [հողի և շենքերի] օտարման ժամանակ դրանց գծով վերագնահատման պահուստը

հաշվեգրվում է ուղղակիորեն կուտակված շահույթին կամ վնասին **[վիճել՝ ըստ անհրաժեշտության]**:

22 Վարկեր և փոխառություններ

Հազար դրամ	Ընթացիկ		Ոչ ընթացիկ	
	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ապահովված վարկեր և փոխառություններ - Ամորտիզացված արժեքով հաշվարկված</i>				
1 Վարկեր	1,156,796	955,282	588,694	879,720
2 Փոխառություններ	11,823,433	12,730,696	51,051	18,452
	-	-	-	-
<i>Չապահովված վարկեր և փոխառություններ - Ամորտիզացված արժեքով հաշվարկված</i>				
1				
2				
	-	-	-	-
	-	-	-	-

Բանկային փոխառություններն ունեն **[թիվ]** տարի մարման ժամկետ և տարեկան **[%]** միջին տոկոսադրույք (2022թ.՝ **[%]** տոկոսադրույք):

Վարկերն ու փոխառություններն ապահովված են **[գրավի տեսակ]** (տես՝ ծանոթագրություն **[թիվ]**):

Ոչ ընթացիկ վարկերի և փոխառությունների իրական արժեքները հետևյալն են.

Հազար դրամ	Իրական արժեք		Հաշվեկշռային արժեք	
	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ապահովված վարկեր և փոխառություններ - Ամորտիզացված արժեքով հաշվարկված</i>				
<i>Չապահովված վարկեր և փոխառություններ</i>				

- Անորտիզացված
 արժեքով
 հաշվարկված

	-	-	-	-
--	---	---	---	---

Ընթացիկ վարկերի և փոխառությունների իրական արժեքը հավասար է դրանց հաշվեկշռային արժեքին, քանի որ գեղջման ազդեցությունն էական չէ: Իրական արժեք

ը հաշվարկվում է՝ գեղջելով դրամական միջոցների հոսքերը [%] տոկոսադրույքով (2022թ.՝ [%] տոկոսադրույքով):

Տես՝ ծանոթագրություն [թիվ]՝ վարկերի և փոխառությունների արժույթների բացահայտման համար:

[Խմբի/Ընկերության] տոկոսային և արտարժույթային ռիսկերի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է ծանոթագրություն [թիվ]-ում:

[Ավելացնել այլ անհրաժեշտ տեղեկատվություն]

23 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	223,596	576,941
Կրեդիտորական պարտքեր ստացված ծառայությունների գծով	11,359	14,228
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	2,857	5,609
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի գծով	5,440	11,991
Այլ կրեդիտորական պարքեր	1,199	-
	244,451	608,769

Այրանքների ձեռքբերման գծով առաջացած պարտավորությունների մարման միջին տևողությունը կազմում է [թիվ] ամիս (2022թ.՝ [թիվ] ամիս): Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվառվում: [Խումբն/Ընկերությունն] ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

24 Հետհաշվեկշռային իրադարձություններ

[Ներկայացնել կարևոր հետհաշվեկշռային իրադարձություններ]

2020թ. առաջին կիսամյակում նոր կորոնավիրուսի (COVID-19) համաճարակի արագ տարածումը խիստ ազդեցություն է ունեցել ամբողջ աշխարհի գրեթե բոլոր պետությունների տնտեսությունների վրա: Մի շարք երկրներ, ներառյալ Հայաստանի Հանրապետությունը, ձեռնարկել են միջոցառումներ, որոնք էական ազդեցություն են ունեցել ոլորտների մասնակիցների գործունեության վրա: COVID-19 պատճառով բազմաթիվ երկրներում, ներառյալ Հայաստանի Հանրապետությունում, բիզնեսները

ստիպված են եղել անորոշ ժամկետով դադարեցնել կամ սահմանափակել գործունեությունը: Վիրուսի տարածման դեմ ուղղված միջոցառումները, հանգեցրել են բիզնեսի էական խափանումների, հանգեցնելով տնտեսական աճի տեմպերի նվազման, ինչպես երկրների, այնպես էլ համաշխարհային տնտեսության ՀՆԱ-ի կրճատման:

Ընկերությունը այս համաճարակը գնահատում է որպես հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող չճշգրտվող իրադարձություն, որի ազդեցության քանակական գնահատումը Ընկերության վրա գործնականորեն հնարավոր չէ իրականացնել բավարար ճշգրտությամբ:

Ներկայումս Ընկերության ղեկավարությունը վերլուծում է տնտեսական պայմանների փոփոխության հնարավոր ազդեցությունը Ընկերության ֆինանսական վիճակի և գործունեության վրա:

25 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

25.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Ընկերությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները, որպես կանոն, հազվադեպ են համապատասխանում իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

[Նկարագրել]

25.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում իրականացված կարևոր դատողություններ

[Նկարագրել]

25.3 Ապագայի վերաբերյալ հիմնական ենթադրություններ

[Նկարագրել]

26 Ֆինանսական գործիքներ

26.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Այս ծանոթագրությունը տեղեկատվություն է տալիս Ընկերության ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ, ներառյալ՝

- Ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր տեսակի գծով սպեցիֆիկ տեղեկատվություն

- Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի որոշման գծով տեղեկատվություն, ներառյալ դատողությունները և գնահատումների անորոշությունները

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն [3.9]-ում:

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող.		
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր		
- Այլ ֆինանսական ակտիվներ ամորտիզացված արժեքով չափվող		
- Այլ վարկեր		
- Սինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ		
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ		
Ֆինանսական ակտիվներ՝ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներառվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)		
- Ներդրումներ բաժնային գործիքներում (երկարաժամկետ՝ շահաբաժիններ ստանալու նպատակով պահվող)		
- Ներդրումներ բաժնային գործիքներում (կորպորատիվ և պետական պարտատուներ)		
Ֆինանսական ակտիվներ՝ իրական արժեքով չափվող շահույթում կամ վնասում ներառվող (ԻԱՉԸՎ)		
- Այլ ֆինանսական ակտիվներ վերոնշյալ հոդվածներում չդասակարգված		
	-	-

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական պարտավորություններ՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող.		
- Վարկեր		
- Փոխառություններ		
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր		
Ֆինանսական պարտավորություններ՝ իրական արժեքով չափվող շահույթում կամ վնասում ներառվող (ԻԱՉԸՎ)		
- Տոկոսադրույքի սվոպեր		
- Ապրանքային ֆյուչերս/օպցիոն պայմանագրեր		

- Արտարժութային ֆյուչերս/օպցիոն պայմանագրեր
  - Փոխարկելի պարտքային գործիքներ
  - Վճարման ենթակա պայմանական պարտավորություններ, որոնք առաջացել են մեկ կամ մի քանի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից
-

26.2 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Ընկերությունը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Ընկերությունը չի ներգրավված սպեկուլյատիվ նպատակներով ֆինանսական ակտիվների ակտիվ առքուվաճառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի թողարկում օպցիոններ: Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Ընկերությունը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

26.3 Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Ընկերությունը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժութային ռիսկի, տոկոսադրույքային ռիսկի և որոշակի այլ գնային ռիսկերի [փոփոխել ըստ անհրաժեշտության], որոնք բխում են ինչպես գործառնական, այնպես էլ ներդրումային գործունեությունից:

Արտարժութային ռիսկ

Ընկերությունը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը: Ընկերության գործարքների հիմնական մասն իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է Ընկերության՝ արտերկրյա վաճառքներից և ձեռքբերումներից, որոնք, ի սկզբանե, արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով [և եվրոյով]: Բացի այդ Ընկերությունն ունի ԱՄՆ դոլարով վարկ [որը հաշվառվում է իրական արժեքով՝ շահույթում կամ վնասում], որն օգտագործվել է [երկիրը]-ում ներդրումային գույքի] ձեռքբերումը ֆինանսավորելու համար:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Ընկերությանը ենթարկում են արտարժույթային ռիսկի, նկարագրված են ստորև: Արտացոլված գումարները իրենցից ներկայացնում են հիմնական ղեկավար անձնակազմին տրամադրված տվյալները, որոնք արտահայտված են հայկական դրամով՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի ամսաթվի փոխարժեքով.

Հոդված			
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>			
Կարճաժամկետ փոխառություններ			-
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր			-
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ			-
	-	-	-
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>			
Բանկային վարկեր			-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր			-
	-	-	-
Զուտ արդյունք	-	-	-

Հոդված			
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>			
Կարճաժամկետ փոխառություններ			-
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր			-
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ			-
	-	-	-
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>			
Բանկային վարկեր			-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր			-
	-	-	-
Զուտ արդյունք	-	-	-

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության զգայունությունը՝ ԱՄՆ դոլարի **[փոխել՝ ըստ անհրաժեշտության]** նկատմամբ դրամի 10% (2022թ.՝ 10%) աճին/նվազմանը **[փոխել՝ ըստ անհրաժեշտության]**: 10%-ը (2022թ.՝ 10%) **[փոխել՝ ըստ անհրաժեշտության]** ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2022թ.՝ 10%):

Դրամի արժեվորումը ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ **[փոխել՝ ըստ անհրաժեշտության]** 10%-ով (2022թ.՝ 10%) **[փոխել՝ ըստ անհրաժեշտության]** կունենա հետևյալ ազդեցությունը:

	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն	
	2023թ.	2022թ.	2023թ.	2022թ.
Շահույթ կամ վնաս	-	-	-	-
	-	-	-	-

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտերկրյա գործարքների ծավալից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել [Խմբի/Ընկերության] արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

Տոկոսադրույքային ռիսկ

Ընկերությունը ենթարկվում է տոկոսադրույքային ռիսկի, քանի որ ունի հաստատուն և լողացող տոկոսադրույքներով փոխառու միջոցներ [փոխել՝ ըստ անհրաժեշտության]: Ընկերությունն այս ռիսկը կառավարում է՝ ապահովելով համապատասխան չափի հաստատուն և լողացող տոկոսադրույքով փոխառու միջոցներ:

Հետևյալ աղյուսակում համադրվում են միջին պայմանագրային և արդյունավետ տոկոսադրույքները՝

2023թ.	Ֆիքսված միջին պայմանագրային տոկոսադրույք	Արդյունավետ տոկոսադրույք
<i>Պարտավորություններ</i>		
<i>Ապահովված վարկեր</i>		
ԱՄՆ դոլար XXXX	X.X%	X.X%
ՀՀ դրամ XXXXXX	X.X%	X.X%
<i>Չապահովված փոխառություններ</i>		
ԱՄՆ դոլար YYYY	X.X%	X.X%
Եվրո ZZZZ	X.X%	X.X%
ՀՀ դրամ PPPPPP	X.X%	X.X%

2022թ.	Ֆիքսված միջին պայմանագրային տոկոսադրույք	Արդյունավետ տոկոսադրույք
<i>Պարտավորություններ</i>		
<i>Ապահովված վարկեր</i>		
ԱՄՆ դոլար XXXX	X.X%	X.X%
ՀՀ դրամ XXXXXX	X.X%	X.X%
<i>Չապահովված փոխառություններ</i>		
ԱՄՆ դոլար		

YYYY	X.X%	X.X%
Եվրո ZZZZ	X.X%	X.X%
ՀՀ դրամ PPPPPP	X.X%	X.X%

Ստորև ներկայացված զգայունության վերլուծությունն իրականացվել է տոկոսադրույքի 3%-ի **[փոխել՝ ըստ անհրաժեշտության]** փոփոխության համար: 3%-ը **[փոխել՝ ըստ անհրաժեշտության]** ղեկավարության կողմից գնահատված տոկոսադրույքի հավանական փոփոխությունն է:

Եթե տոկոսադրույքը լիներ 3% բարձր/ցածր, իսկ մյուս փոփոխականները մնային հաստատուն, ապա Ընկերության՝

3%	2023թ.	2022թ.
Շահույթ կամ վնաս	-	-

- 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթը կնվազեր/կաճեր **[գումար]** հազար դրամով (2022թ.՝ կնվազեր/կաճեր **[գումար]** հազար դրամով),
- այլ համապարփակ եկամուտները կաճեին/կնվազեին **[գումար]** հազար դրամով (2022թ.՝ կաճեին/կնվազեին **[գումար]** հազար դրամով):

[Խմբի/Ընկերության] զգայունությունը տոկոսադրույքի աճի/նվազման նկատմամբ հիմնականում կախված է... **[շարունակել]**

[Բացատրել շարժերը]

*Այլ գնային ռիսկ **[կիրառելի է բաժնային գործիքների համար]***

[Խումբը/Ընկերությունը] ենթարկվում է բաժնետոմսերի գնի գծով ռիսկի ազդեցության, որն առաջանում է բաժնետոմսերում կամ այլ բաժնային գործիքներում ներդրումներից: Բաժնային ներդրումները պահվում են ավելի շատ ռազմավարական, քան առևտրային նպատակներով: **[Խումբը/Ընկերությունն]** այս ներդրումները ակտիվորեն չի իրացնում:

[Խումբը/Ընկերությունը] ենթարկվում է մաս որոշակի ապրանքների գների փոփոխականության ռիսկին: **[Խմբի/Ընկերության]** գործառնական գործունեությունը պահանջում է էլեկտրոնային սարքավորումների բաղադրիչների պարբերաբար ձեռքբերում և արտադրում, և հետևաբար, պահանջում է մաս **[երկաթի, նավթի, գազի և այլն]** պարբերաբար գնում: Հումքի գների էապես **աճած/նվազած** փոփոխականության հետևանքով, **[Խմբի/Ընկերության]** տնօրենների խորհուրդը մշակել և հաստատել է ապրանքների գների փոփոխականության ռիսկի կառավարման և այդ ռիսկի նվազեցման ռազմավարություն:

Անհրաժեշտ **[երկաթի, նավթի, գազի և այլն]** 12 ամիս ներառող կանխատեսման հիման վրա **[Խումբը/Ընկերությունը]** հեջավորում է պղնձի գնման գինը՝ օգտագործելով ապրանքային ֆորվարդ գնման պայմանագրեր: Ակնկալվում է, որ կանխատեսման ճշգրիտ լինելու հավանականությունը շատ մեծ է:

Ապրանքների պատակարարում նախատեսող ֆորվարդ պայմանագրերը, որոնք համապատասխանում են սովորական գնման, վաճառքի կամ օգտագործման չափանիշներին, չեն ճանաչվում որպես ածանցյալ գործիքներ:

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է նախքան հարկումը շահույթի վրա [երկաթի, նավթի, գազի և այլն] գնի/գների ազդեցությունը:

Հազար դրամ	Տարվա վերջի դրությամբ գնի փոփոխություն	Նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը
2023թ.		
Երկաթ	10%	
Նավթ	10%	
Գազ	10%	

Հազար դրամ	Տարվա վերջի դրությամբ գնի փոփոխություն	Նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը
2022թ.		
Երկաթ	10%	
Նավթ	10%	
Գազ	10%	

Եթե գնահատման մոդելում օգտագործված գործակիցները լինեին 10% բարձր/ցածր, իսկ մյուս փոփոխականները մնային հաստատուն, ապա՝

- 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա զուտ շահույթը կմնար անփոփոխ, քանի որ բաժնային գործիքները դասակարգված են որպես վաճառքի համար մատչելի, և ներդրումները չեն վաճառվել կամ արժեզրկվել,
- Ընկերության կապիտալի այլ պահուստները կաճեն/ կնվազեն [գումար] հազար դրամով (2022թ.՝ կաճեն/ կնվազեն [գումար] հազար դրամով)՝ հիմնականում վաճառքի համար մատչելի բաժնետոմսերի իրական արժեքի փոփոխության արդյունքում [փոխել՝ ըստ անհրաժեշտության]:

բ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Այս ռիսկի ազդեցությունը Ընկերության համար առաջանում է տարբեր ֆինանսական գործիքներից, ինչպիսիք են դեբիտորական պարտքերը, ժամկետային ավանդները, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները, ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները և այլն [փոխել ըստ անհրաժեշտության]: Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով՝

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները		
- Պարտատոմսեր		
- Դեպոզիտներ		
- Ֆինանսական հաստատություններից ստացման ենթակա դրամական միջոցներ		
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր		
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ		
	-	-

Գեկավարության համոզմամբ պարտատոմսերի և ֆինանսական հաստատություններից ստացման ենթակա գումարների գծով պարտքային ռիսկ չկա, քանի որ այս արժեթղթերը թողարված են [կառավարության կամ «Ազգային հիփոթեքային ընկերություն» ՎՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից]:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով նշանակալի պարտքային ռիսկի կենտրոնացում առկա չէ: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը ժամկետանց դեբիտորական պարտքերի գծով ստեղծել է պահուստ՝ [գումար] հազար դրամի չափով (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ [գումար] հազար դրամ):

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների մասով պարտքային ռիսկը ընդունելի է, քանի որ պայմանագրային գործընկերները հեղինակավոր բանկեր են, որոնց վարկանիշը ըստ Moody's/Standard & Poor's միջազգային վարկանշային գործակալության հետևյալն է՝ [վարկանիշը վերցնել բանկի ինտերնետային էջից]:

զ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, որ /Ընկերությունն ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Ընկերությունը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկղում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները: Աղյուսակը պատրաստված է ֆինանսական պարտավորությունների չգեղջված դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա՝ հաշվի առնելով ամենավաղ ամսաթիվը, երբ Ընկերությունը ստիպված կլինի մարել այդ պարտավորությունները: Աղյուսակը ներառում է տոկոսների և մայր գումարի գծով դրամական միջոցների հոսքերը:

2023թ.	Անտոկոս	Գործիքներ հաստատուն տոկոսադրույքով	Փոփոխական տոկոսադրույքներով գործիքներ	Հաստատուն տոկոսադրույքներով գործիքներ	Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք (%)	XX%	XX%	XX%	XX%	XX%	100.0 %
Մինչև 6 ամիս						-
6 ամսից մինչև 1 տարի						-
1-5 տարի						-
Ավելի քան 5 տարի						-
	-	-	-	-	-	-

Հաշվեկշռային արժեք -

2022թ.	Անտոկոս	Գործիքներ հաստատուն տոկոսադրույքով	Փոփոխական տոկոսադրույքներով գործիքներ	Հաստատուն տոկոսադրույքներով գործիքներ	Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք (%)	XX%	XX%	XX%	XX%	XX%	100.0 %
Մինչև 6 ամիս						-
6 ամսից մինչև 1 տարի						-
1-5 տարի						-
Ավելի քան 5 տարի						-
	-	-	-	-	-	-

Հաշվեկշռային արժեք -

Ընկերությունն իրացվելիության ռիսկի գնահատման և կառավարման ժամանակ հաշվի է առնում ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող դրամային հոսքերը, մասնավորապես՝ դրամական միջոցները և առևտրային դեբիտորական պարտքերը: Ընկերության դրամական միջոցները և առևտրային դեբիտորական պարտքերն [էականորեն] գերազանցում են (կամ [էականորեն] ցածր են) անհրաժեշտ դրամական արտահոսքերը: Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերից դրամական հոսքերը պայմանագրով ենթակա են ստացման [թիվ] ամսվա ընթացքում: (Լրացուցիչ բացատրել, եթե դրամական միջոցները և դեբիտորական պարտքերը պակաս են անհրաժեշտ դրամական արտահոսքերից):

26.4 Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը առավելագույնի հասցնելով բաժնետերերի

եկամուտները՝ փոխառու և կապիտալ միջոցների օպտիմալ համապատասխանություն ապահովելու միջոցով (ջնջել անհրաժեշտության դեպքում):

Ընկերության կապիտալը կազմված է սեփական կապիտալից [բաշխված մայր ընկերության բաժնետերերի միջև (ջնջել անհրաժեշտության դեպքում)], որը ներառում է թողարկված կապիտալը, պահուստներն ու կուտակված շահույթը, ինչպես նաև փոխառու միջոցները, որոնք ներառում են փոխառությունները [ավելացնել անհրաժեշտության դեպքում], որոնք բացահայտված են ծանոթագրություն [թիվ]- ում:

Ընկերության ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է կապիտալի կառուցվածքը, որպեսզի ապահովի փոխառու միջոցների և սեփական կապիտալի մնացորդների առավելագույն օպտիմալ համապատասխանություն, որը վերլուծվում է՝ հաշվառելով ֆինանսական լծակը (զուտ պարտավորությունը բաժանած ընդհանուր կապիտալի վրա) հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ընդհանուր փոխառություններ		
Սեփական կապիտալ		
Ֆինանսական լծակ	-	-

[Նկարագրել ֆինանսական լծակի շարժը]

26.5 Ֆինանսական դրության մասին հաշվետվությունում ճանաչված իրական արժեքի չափումները և իրական արժեքի հիերարխիա

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս Ընկերության որոշ ակտիվներ և պարտավորություններ չափվում են իրական արժեքով: [Կազմակերպության, Ընկերության ղեկավարությունը սահմանում է իրական արժեքի չափման համապատասխան գնահատման տեխնիկա:

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Նկարագրություն				
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3,721	3,721	-	-
	3,721	3,721	-	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Նկարագրություն				
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>				

Փոխառություններ				
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,721	3,721	-	-
	3,721	3,721	-	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Նկարագրություն				
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3,721	3,721	-	-
	3,721	3,721	-	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Նկարագրություն				
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Փոխառություններ				
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,721	3,721	-	-
	3,721	3,721	-	-

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով Ընկերությունը, սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են մասնատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային

տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են պատմական արժեքի հիման վրա, բացառությամբ որոշ կետերի և ֆինանսական գործիքների, որոնք, յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, չափվել են վերագնահատված արժեքով կամ իրական արժեքով, ինչպես ներկայացված է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում:

Պատմական արժեքը սովորաբար հիմնված է սպրանքների և ծառայությունների դիմաց տրված հատուցման իրական արժեքի վրա:

27 Պարտավորվածություններ

27.1 Կապիտալ ներդրումների գծով պարտավորվածություններ

Ընկերությունը պայմանագիր է կնքել [գումար] հազար դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ ձեռք բերելու նպատակով (2022թ.՝ [գումար] հազար դրամ): Ընկերությունը կապակցված կողմերի հետ կապիտալ ծախսումների գծով պարտավորվածություններ չունի (2022թ.՝ [գումար] հազար դրամ): [վոխել՝ ըստ անհրաժեշտության]:

27.2 Գործառնական վարձակալության գծով պարտավորվածություններ

[Խումբը/Ընկերությունը] որպես վարձակալ

[Ակտիվների տեսակները] գործառնական վարձակալությամբ ստացվել են [թիվ] տարով՝ [հնարավորություն ընձեռելով երկարաձգել վարձակալության ժամկետը [թիվ] տարով (ջնջել անհրաժեշտության դեպքում)]: [Խումբը/Ընկերությունը] վարձակալության ժամանակաշրջանի վերջում հնարավորություն չունի ձեռք բերել վարձակալված ակտիվները (ջնջել անհրաժեշտության դեպքում):

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք վարձավճարները ներկայացված են ստորև.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մինչև 1 տարի		
1-5 տարի		
Ավելի քան 5 տարի		
	-	-
Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Նվազագույն վարձավճարներ		
Պայմանական վարձ		
Ենթավարձակալությունից ստացված վճարներ		
	-	-

27.3 Իրավական պարտավորվածություններ

[Սկարագրել իրավական պարտավորությունները:]

28 Պայմանականություններ

28.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով, ինչպես նաև տարածաշրջանի տնտեսական ճգնաժամը: Ընկերության վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել վարկատուների հանդեպ անվճարունակությունը, խաթարված հեղինակությունը, վաճառքների, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված ռիսկայնությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Բացի այդ, համաշխարհային տնտեսության աճի նվազման կանխատեսումներով պայմանավորված՝ Հայաստանի հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի վերաբերյալ դեռևս առկա են անորոշություններ, ինչը կարող է հանգեցնել արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչպես նաև հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների անկմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը մեծ կախման մեջ է գտնվում: Շուկայական ավելի խիստ ճնշումը կարող է հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Ընկերության վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, Ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա տարածաշրջանային ճգնաժամի ազդեցությունը Հայաստանում նկատելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ:

28.2 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ

Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

28.3 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Դեկլարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

28.4 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Շրջակա միջավայրը, որտեղ Ընկերությունը գործում է, չի պահանջում, որպեսզի Ընկերությունը ներկայացնի շրջակա միջավայրի վրա իր ունեցած ազդեցության տարեկան հաշվետվություն կամ համանման զեկույց: Դեկլարության համոզմամբ՝ Ընկերությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Ընկերությունը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանությունները ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

28.5 Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են մայր ընկերությունը, դուստր ընկերությունները (առանձին ֆինանսական հաշվետվությունների համար), ասոցիացված ընկերությունները և համատեղ ձեռնարկությունները, հիմնական ղեկավար անձնակազմը և այլն, ինչպես նկարագրված է ստորև *(փոխել՝ ըստ անհրաժեշտության)*:

28.6 Վերահսկողություն

Ընկերությունը վերահսկվում է [ընկերության անվանում] կողմից, որին պատկանում է Ընկերության բաժնետոմսերի [թիվ]%-: Ընկերության գլխավոր մայր ընկերությունն է [ընկերության անունը], որը գործունեություն է ծավալում [երկիր], գտնվում է [հասցե] և չի պատրաստում հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվություններ [հակառակ դեպքում նշել՝ որտեղ է այն ցուցակագրված]: Ընկերության վերահսկող մարմինն է հանդիսանում [անվանում]

28.7 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերության և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյալն են:

Փոխառություններ

Հազար դրամ	Մնացորդը առ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին	Տարվա ընթացքում տրված փոխառություններ	Տարվա ընթացքում մարված փոխառություններ	Մնացորդը 2023թ. հունվարի 1-ին
	-			-
	-	-	-	-

Հազար դրամ	Մնացորդը առ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին	Տարվա ընթացքում տրված փոխառություններ	Տարվա ընթացքում մարված փոխառություններ	Մնացորդը 2022թ. հունվարի 1-ին
	-			-
	-	-	-	-

Գումներ

Հազար դրամ	Մնացորդը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին	Տարվա ընթացքում հայտարարված շահաբաժիններ	Տարվա ընթացքում վճարված շահաբաժիններ	Մնացորդը 2023թ. հունվարի 1-ին
<i>Կապակցված ընկերություն</i>	-			-
	-			-
	-	-	-	-

Հազար դրամ	Մնացորդը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին	Տարվա ընթացքում մարում	Տարվա ընթացքում ձեռքբերումներ	Մնացորդը 2022թ. հունվարի 1-ին
<i>Կապակցված ընկերություն</i>	-			-
	-			-
	-	-	-	-

28.8 Գործարքներ դեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ [Խմբի/Ընկերության] դեկավարությունը և նրանց անմիջական ազգականները [մայր ընկերության անվանում] կանոնադրական կապիտալում էական մասնակցություն չունեն:

Հիմնական դեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է [«Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին» հոդվածում].

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ, ներառյալ սոցիալական ապահովության վճարները	-	-

2023թ. ընթացքում [Խմբի/Ընկերության] հիմնական դեկավար անձնակազմը վերցրել է [գումարը] հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ [գումարը] հազար դրամ) կազմող կարճաժամկետ վարկեր: [գումարը] հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ [գումարը] հազար դրամ) մնացորդային գումարը ներառված է «առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերում»:

[Խումբ/Ընկերություն] օգտվել է իր տնօրենի նշանակալի մասնակցությամբ իրավաբանական ընկերության ծառայություններից: Վճարման ենթակա գումարները հիմնված են շուկայական գների վրա և կազմում են [գումարը] հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ [գումարը] հազար դրամ): Հաշվետու ամսաթվերի դրությամբ մնացորդային գումար չկա [վոխել՝ ըստ անհրաժեշտության]:

29 ՖՀՄՍ կիրառումն առաջին անգամ

Համաձայն ծանոթագրություն [համար]-ի՝ 2023թ. [Խումբ/Ընկերություն], որի ֆինանսական հաշվետվությունները նախկինում պատրաստվել են Հայաստանի Հանրապետության հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներին (ՀՀՀՀՄ) համապատասխան, ընդունել է Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտները: Հետևաբար, ՖՀՄՍ-ին անցումը կատարվել է 2022թ.-ի հունվարի 1-ի դրությամբ:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Հիմնադրամը կիրառել է ՖՀՄՍ 1«Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների առաջին անգամ որդեգրումը»: ՖՀՄՍ-ի համաձայն [Խումբ/Ընկերություն] կատարել է բոլոր պարտադիր ճշգրտումները: [Խմբի/Ընկերության] նկատմամբ այլընտրանքային ճշգրտումները կիրառելի չէին: ՖՀՄՍ-ին անցման ազդեցությունը [Խմբի/Ընկերության] ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ներկայացված է ստորև.

Ընդհանուր դրույթներ

ՖՀՄՍ-ներով առաջին անգամ պատրաստված ֆինանսական հաշվետվությունները ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին երեք հաշվետվություն (նախկին անվանումը՝ Հաշվահական հաշվեկշիռ), համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին երկու հաշվետվություն (նախկին անվանումը՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն), դրամական միջոցների հոսքերի մասին երկու հաշվետվություն և սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին երկու հաշվետվություն և դրանց առնչվող ծանոթագրությունները, ներառյալ համադրելի տեղեկատվությունը:

Դրամական միջոցների մասի հաշվետվություն

ՖՀՄՍ-ի համաձայն՝ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը առաջին անգամ պատրաստվել է անուղղակի մեթոդով, ըստ որի, շահույթը կամ վնասը ճշգրտվում է՝ հաշվի առնելով ոչ դրամական բնույթի գործառնությունների արդյունքները, անցյալ կամ ապագա գործառնական գործունեության դրամական միջոցների մուտքերի կամ վճարումների հետաձգման կամ հաշվեգրման արդյունքները, ինչպես նաև ներդրումային կամ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված հասույթների կամ ծախսերի հոդվածների արդյունքները:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ՖՀՄՍ-ի առաջին անգամ կիրառման արդյունքում [Խումբը/Ընկերությունը] որդեգրել է նոր և վերանայված ստանդարտները, որոնք ներկայացված են ծանոթագրումն [համար]-ում, ինչպես նաև, առաջին անգամ բացահայտել է ֆինանսական գործիքների հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և կատեգորիաները, ներառյալ [Խումբը/Ընկերությունը] ֆինանսական ռիսկերի կառավարման նպատակներն ու քաղաքականությունը (տես՝ ծանոթագրություններ [համար] և [համար]):

30 **Համադրելի [համախմբված] ֆինանսական հաշվետվությունների վերաներկայացում և համադրելի տվյալների վերահաշվարկ**

[Նկարագրել բոլոր վերաներկայացված (կամ վերադասակարգված) հոդվածները]

